

Datum vytisknutí: 6. 9. 2023

Rozsah platnosti:

ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PROVOZOVÁNÍ DRÁHY A DRÁŽNÍ DOPRAVY

Schválil:

Jednatel společnosti

Platnost od:

14. 9. 2023

Správce dokumentu:

ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. - Odbor systémů řízení

Zpracovatel:

ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. – provozní úsek – Ing. Tomáš Horák

Určeno pouze pro vnitřní potřebu

Seznam změn

Číslo změny	Číslo strany		Předmět změny	Platnost od	Schválil (funkce, podpis)
	vyjmuté	vložené			
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

Upozornění: Změnové řízení je prováděno dle směrnice 821.

Obsah

1	Účel	6
2	Rozsah platnosti	6
3	Pojmy, definice a zkratky	6
4	Bezpečnost a ochrana zdraví při provozování dráhy a drážní dopravy	9
4.1	Povinnosti zaměstnanců, zakázané činnosti	9
4.1.1	Základní povinnosti zaměstnanců	9
4.1.2	Zakázané činnosti	10
4.1.3	Používání OOPP	11
4.2	Uspořádání dráhy, pobyt v kolejisti	12
4.2.1	Vymezení dráhy – vlečky	12
4.2.2	Prostorová průchodnost dráhy	12
4.2.3	Způsob informování o omezené prostorové průchodnosti	13
4.2.4	Povinnosti zaměstnanců ve vztahu k prostorové průchodnosti	13
4.2.5	Podmínky vstupu na drážní pozemek	14
4.2.6	Pravidla bezpečného pobytu v kolejisti	14
4.2.7	Cesty	17
4.3	Bezpečnost práce při činnostech na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti	17
4.3.1	Obsluha a práce na elektrických zařízeních, užívání elektrických spotřebičů a nářadí	17
4.3.2	Činnosti na trakčním vedení a v jeho blízkosti	18
4.4	Odborné činnosti provozovatele dráhy	19
4.4.1	Práce na stavbě dráhy a práce na stavbě na dráze	19
4.4.2	Bezpečnostní opatření pro práce na místech s nedodrženým VSMP	20
4.4.3	Čištění a ruční obsluha výhybek	20
4.5	Odborné činnosti dopravce	20
4.5.1	Posun	20

4.5.2	Obsluha a řízení drážních vozidel.....	22
4.5.3	Prohlídky a kontroly drážních vozidel v provozu	23
4.5.4	Čištění, údržba a opravy drážních vozidel	23
4.6	Specifické činnosti	23
4.6.1	Vystupování, sestupování na a z drážních vozidel, jízda osob na drážních vozidlech	23
4.6.2	Používání radiostanic.....	25
4.6.3	Šetření mimořádných událostí a odstraňování jejich následků	25
4.7	Součinnost jiných právních subjektů.....	25
4.7.1	Všeobecné požadavky na součinnost s jinými právními subjekty	25
4.7.2	Součinnost s výrobnami uvnitř areálů	26
4.7.3	Součinnost s dodavateli prací na stavbě dráhy a na stavbě na dráze	26
4.7.4	Součinnost se subjekty provádějícími ostrahu areálu	27
4.8	Doplňující a odchylná ustanovení pro dráhy jiných provozovatelů	27
4.8.1	Platnost předpisů provozovatele dráhy	27
4.8.2	Odchylky od ustanovení o uspořádání dráhy a o pobytu v kolejisti.....	27
4.8.3	Doplňující ustanovení pro prohlídky a kontrolu drážních vozidel v provozu.....	27
5	Odpovědnost	28
6	Seznam souvisejících dokumentů	28
Příloha A	Prostorová průchodnost.....	30
Příloha B	Význam výstražných nátěrů a značek.....	31
B.1	Výstražné nátěry a značky na stavbách dráhy a stavbách na dráze	31
B.2	Výstražné nátěry a značky na vozidlech.....	31
Příloha C	Vzor bezpečnostního štítku.....	32
Příloha D	Seznam telefonních čísel kontaktních osob na vlečkách provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.....	33

Příloha E	Bezpečnost a ochrana zdraví osob bez odborné způsobilosti při pohybu v prostorách vlečky	34
E.1	Základní povinnosti zaměstnanců/návštěv	34
E.2	Zakázané činnosti	34
E.3	Podmínky vstupu do kolejisti	35
E.4	Pravidla bezpečného pobytu v kolejisti	35
E.5	Používání OOPP	36
Příloha F	Zážnam o jednorázovém seznamování návštěv se zásadami bezpečnosti	37
Příloha G	Jízda osob na drážních vozidlech	39

1 Účel

- 1.1 Tento předpis stanoví základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu a práci v kolejisti železničních drah, způsoby bezpečné organizace práce, pracovních a technologických postupů a požadavky na bezpečný provoz a používání technických zařízení při provozování dráhy a drážní dopravy na dráhách – vlečkách provozovatele ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. a při provozování drážní dopravy na dráhách jiných provozovatelů.
- 1.2 Tímto předpisem nejsou stanoveny detailní pokyny pro zajištění bezpečnosti při obsluze, údržbě a opravách jednotlivých technických zařízení, ty vyplývají z návodů výrobce či provozovatele zařízení.

2 Rozsah platnosti

Dokument je platný pro ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.

- 2.1 Tento předpis je ve stanoveném rozsahu znalostí závazný pro zaměstnance společnosti ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o., kteří vykonávají činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy na dráhách, kde je provozovatelem dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.
- 2.2 Dále je tento předpis ve stanoveném rozsahu znalostí závazný pro všechny podnikající fyzické osoby a právnické osoby a jejich zaměstnance, kteří vykonávají na základě smlouvy činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy na dráhách – vlečkách, kde je provozovatelem dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.
- 2.3 Dále je tento předpis ve stanoveném rozsahu znalostí závazný pro odborně způsobilé osoby, které jsou v základním pracovním poměru se společností ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. nebo na základě ujednání ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. s jiným zaměstnavatelem vykonávají činnosti při provozování drážní dopravy na dráhách jiných provozovatelů, a to v případě, že pravidla bezpečné práce nejsou řešena jinými dokumenty nebo ujednáními.
- 2.4 Dále je tento předpis ve stanoveném rozsahu znalostí závazný pro podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby a jejich zaměstnance, kteří se při provádění předem dohodnutých prací pohybují v kolejisti na dráhách, kde je provozovatelem dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.
- 2.5 Dále je tento předpis ve stanoveném rozsahu znalostí závazný pro podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby, jejichž zaměstnanci na základě povolení vstupují do areálů, na jejichž území se nachází dráha-vlečka, jejímž provozovatelem je ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.
- 2.6 Směrnice je k dispozici a veřejně přístupná na [Internetu ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.](#). Stanovený rozsah znalostí je uveden v části 4.7 této směrnice.

Toto vydání nahrazuje směrnici 45 „Bezpečnost a ochrana zdraví při provozování dráhy a drážní dopravy“, 9. vydání ze dne 22. 10. 2021.

3 Pojmy, definice a zkratky

Název pojmu	- vysvětlení
Areál	- prostory ve správě ORLEN Unipetrol RPA s.r.o., SYNTHOS Kralupy a.s., SPOLANA s.r.o., PARAMO, a.s. Pardubice, Synthesia, a.s. a Explosia a.s.;
Bezpečnostní list	- souhrn identifikačních údajů o chemické látce, která vykazuje alespoň jednu nebezpečnou vlastnost definovanou podle jiného vnitřního předpisu ¹ a o osobě uvádějící takovou látku na trh, a údajů potřebných pro ochranu zdraví člověka a životního prostředí;
Bezpečnostní štítek	- upamatovávací pomůcka: štítek o rozměrech 105 x 155 mm oranžové nebo červené barvy podle přílohy D této směrnice;
Dopravní zaměstnanci	- společný název pro osoby vykonávající při výkonu pracovní činnosti úkony dopravního charakteru při provozování dráhy a drážní dopravy (signalista, strojvedoucí, vedoucí posunu, posunovač, mistr železničního provozu, strojmistr);

¹ Směrnice 474

Dráha SŽ	- dráha celostátní nebo regionální, popř. i vlečka, kde provozovatelem dráhy je Správa železnic, s.o.;
Drážní vozidlo	- vozidlo, dopravní prostředek závislý při svém pohybu na stanovené součásti dráhy, tj. zejména na kolejí. Je to společný název pro hnací a tažená vozidla;
Hnací drážní vozidlo	- drážní vozidlo schopné vyvíjet tažnou, popřípadě i brzdící sílu pro pohyb a brzdění vlastní a zpravidla i jiných drážních vozidel;
Křížení	- křížení dráhy s pozemní komunikací v úrovni kolejí;
Lokomotivní četa	- strojvedoucí, popř. ještě i další odborně způsobilá osoba určená dopravcem k obsluze hnacího drážního vozidla;
Manipulační místo	- místo nakládky, vykládky, plnění, stáčení, vzorkování, údržby, čištění apod. drážních vozidel;
Manipulační plocha	- dopravní plocha uvnitř areálu, sloužící provozu silničních i kolejových vozidel, označená dopravní značkou Zóna s dopravním omezením s vyobrazením výstražného kříže a s textem „ <i>Pozor, přednost v jízdě drážních vozidel!</i> “ a Konec zóny s dopravním omezením , kde stavební úprava kolejí umožňuje provoz silničními motorovými vozidly i ve směru její osy;
Posun	- každá úmyslně prováděná a organizovaná jízda drážních vozidel vyjma jízd vlaků;
Posunovač	- odborně způsobilá osoba oprávněná vykonávat posun;
Posunová četa	- pracovní skupina odborně způsobilých osob určených k vykonávání posunu (vyjma lokomotivní čety);
Posunový díl	- společný název pro jedno nebo více svěšených drážních vozidel, se kterými je nebo bude prováděn posun, včetně jízd na vyloučenou a z vyloučené kolejí;
Provozování dráhy	- činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava;
Smluvní dopravce	- držitel licence pro provozování drážní dopravy na vlečce provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o., s nímž má provozovatel dráhy uzavřenu smlouvu o provozování drážní dopravy na této vlečce;
Společnost	- ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.;
Strojvedoucí	- společný název pro zaměstnance s odbornou způsobilostí k řízení drážního vozidla bez zřetele na jeho druh a typ;
Tažené vozidlo	- drážní vozidlo, které není hnací nebo speciální, bez ohledu na to, zda je uváděno do pohybu tažením nebo sunutím (železniční vozy, lehké kolejové prostředky)
Vedoucí posunu	- pracovní zařazení zaměstnance, jehož převážnou náplní práce je organizování, řízení a vykonávání posunu; je vedoucím pracovní skupiny vykonávající posun;
Vlastní dopravce	- dopravce ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.;
Vyloučená kolej	- kolej v dopravně nebo v traťovém úseku, na které bylo dočasně vyloučeno pravidelné provozování drážní dopravy, přičemž jízdu drážního vozidla na vyloučené kolejí lze uskutečňovat jen při splnění stanovených podmínek;
Výrobna	- organizační složka výrobního závodu nebo opravny drážních vozidel na území areálu, pro jejíž potřebu je prováděna přistavba drážních vozidel na vlečce;
Výstražné vlastnosti	- vlastnosti osobního ochranného pracovního prostředku výstražné barvy vyrobeného podle normy ČSN EN ISO 20471;
Zaměstnanec	- společný název pro zaměstnance jiných právních subjektů a zaměstnance Společnosti, kteří jsou určeni k vykonávání práce při provozování dráhy nebo drážní dopravy v rozsahu své odborné způsobilosti;
Zaměstnanec řídící posun	- odborně způsobilá osoba s kvalifikací podle Výcvikového a zkušebního řádu směrnice 46 „Zdravotní a odborná způsobilost osob při provozování drážní dopravy“ nebo podle

pracovního postupu PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“, určená k organizování, řízení a vykonávání posunu;

Zaměstnanec Společnosti	- fyzická osoba v pracovně právním vztahu s ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. podle právního předpisu, která je v rozsahu své odborné způsobilosti určena k výkonu práce při provozování dráhy nebo drážní dopravy;
Zdržování se na drážním pozemku	- přítomnost osoby nebo osob na kolejích, mezi kolejemi a/nebo ve vzdálenosti menší než 4 m od okraje kolejí, skupiny kolejí nebo od jednotlivé kolejí na drážním pozemku
Drážní pozemek	- oblast s budovami a dalšími zařízeními určenými pro výkon a zajištění železniční dopravy
BOZP	- bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČHMÚ	- Český hydrometeorologický ústav
ČSN	- Česká technická norma
ČTÚ	- Český telekomunikační úřad
HDV	- hnací drážní vozidlo
UBEZ, JEKO	- úsek bezpečnosti a Jednotka EKO ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. poskytující ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. služby na základě smlouvy „Service Level Agreement“
JPS	- jiný právní subjekt než ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.
MPBP	- místní pracovní a bezpečnostní předpisy
OOPP	- osobní ochranné pracovní prostředky
OŘN	- organizační a řídicí norma
PLM	- překročená ložná míra
PRP	- pracovní postup
RID	- Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí
SHV	- speciální hnací vozidlo
SŽ	- Správa železnic, s.o.
TNŽ	- technická norma železnic
UTZ-E	- určená technická zařízení elektrická
VPŘ	- vlečkový provozní řád
VSMP	- volný schůdný a manipulační prostor
ZDD	- základní dopravní dokumentace (na SŽ: Staniciční řád, Přípojový provozní řád, Prováděcí nařízení)

4 Bezpečnost a ochrana zdraví při provozování dráhy a drážní dopravy

4.1 Povinnosti zaměstnanců, zakázané činnosti

4.1.1 Základní povinnosti zaměstnanců

4.1.1.1 Všeobecné povinnosti zaměstnanců Společnosti jsou stanoveny Pracovním řádem.

4.1.1.2 Všichni zaměstnanci mají ve vztahu k BOZP tyto povinnosti:

- a) dbát podle možností o svoji bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jejich jednání. Jsou povinni dodržovat OŘN, technologické postupy a pokyny vydané provozovatelem dráhy a provozovatelem drážní dopravy k zajištění BOZP,
- b) nastupovat k výkonu práce odpočatí a nesmí být pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek,
- c) podrobit se na výzvu oprávněné osoby orientační zkoušce, případně lékařskému vyšetření, zda nejsou při výkonu pracovní činnosti pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- d) nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách Společnosti, kde by byli účinkům kouření vystaveni také nekuřáci; toto omezení se netýká míst pro kouření vyhrazených, kde je kouření dovoleno viditelným nápisem nebo značkou,
- e) používat přidělené OOPP v souladu s pravidly platnými pro příslušný Areál a pravidly Společnosti a udržovat je ve funkčním stavu s nepřekročenou užívací dobou,
- f) při zjištění nebezpečí, nedostatků a závad, které ohrožují bezpečnost a ochranu zdraví při práci, případně mohou způsobit úraz, ohlásit tyto skutečnosti ihned svému nadřízenému, popř. na místo určené k ohlašování závad pro příslušné pracoviště
- g) respektovat omezení vyhlášená na dobu určitou správcem areálu,
- h) zdržovat se jen na příkazaných pracovištích a nevzdalovat se z tohoto pracoviště bez souhlasu bezprostředně nadřízeného zaměstnance. Při přerušení práce se smí pokračovat v práci jen se svolením zaměstnance, který přerušení práce nařídil nebo dovolil,
- i) účastnit se povinného školení BOZP včetně ověřování znalostí,
- j) podrobit se podle pokynů zaměstnavatele lékařským prohlídkám ke zjištění zdravotní způsobilosti k práci a dodržovat případné podmínky pro zdravotní způsobilost k práci,
- k) poskytnout nebo zprostředkovat první pomoc každému spoluzaměstnanci i jiným osobám, které jeví známky poruchy zdraví nebo ohrožení života,
- l) bezodkladně oznámit svému bezprostředně nadřízenému zaměstnanci a na místo určené k ohlašování závad pro příslušné pracoviště svůj pracovní úraz i úraz jiné fyzické osoby; tato povinnost se vztahuje i na úrazy, které nemají za následek okamžitou pracovní neschopnost.

4.1.1.3 Vedoucí zaměstnanci, kteří bezprostředně řídí zaměstnance při výkonu práce a kontrolují jejich osobní bezpečnost, jsou povinni:

- a) poučit zaměstnance při nástupu do směny nebo při změně obvodu pracoviště o všech mimořádnostech na pracovišti a vyžadovat dodržování zásad bezpečné práce a pracovní i technologické postupy,
- b) nepřipustit k výkonu práce zaměstnance, který se odmítl podrobit orientačnímu nebo odbornému vyšetření zjišťujícímu, zda je či není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, anebo zaměstnance, u kterého byl výsledek takové zkoušky pozitivní,
- c) vykonávat dohled nad dodržováním bezpečnostních předpisů jemu podřízenými zaměstnanci,
- d) vydat pokyn k zahájení práce jen tehdy, jsou-li všichni jemu podřízení zaměstnanci vybaveni předepsanými OOPP. Prověřit v rozsahu své odborné způsobilosti a odpovědnosti stav technického zařízení, zda jsou používána technická zařízení (stroje) a pracoviště v řádném technickém stavu a vybavena předepsaným ochranným zařízením,

- e) zajistit včasné odstranění zjištěných nedostatků a závad na pracovišti, které by mohly být přičinou vzniku pracovního úrazu, případně přijmout potřebná opatření k odstranění nebezpečí,
- f) zajistit po skončení práce uvedení pracoviště do takového stavu, aby nebyla ohrožena bezpečnost osob, které mají přístup do daného místa.

4.1.1.4 Vedoucí zaměstnanci Společnosti jsou povinni:

- a) spolupracovat v oblasti BOZP s orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce, požárního dozoru, orgány ochrany veřejného zdraví, životního prostředí a příslušnými odborovými orgány,
- b) zavádět vhodná opatření k zajištění BOZP v souladu se zákoníkem práce, zákonem č. 309/2006 Sb. a OŘN skupiny ORLEN Unipetrol,
- c) věnovat pozornost nově přijatým nebo nově přiděleným zaměstnancům při jejich zařazování do výcviku,
- d) zajistit periodické školení a ověřování znalostí předpisů BOZP u všech zaměstnanců jednou za dva roky,
- e) rozhodnout o mimořádném ověření znalostí bezpečnostních předpisů u zaměstnanců, kteří opakovaně porušili bezpečnostní předpisy nebo v průběhu dvanácti měsíců utrpěli více než jeden pracovní úraz ze stejných příčin a s prokázanou spoluodpovědností,
- f) zajistit na všechna pracoviště pitnou vodu; kde voda není nebo je zdravotně závadná, zabezpečit dodávku pitné vody nebo ji nahradit jinými vhodnými nealkoholickými nápoji,
- g) zajistit při vzniku pracovních úrazů jejich rádnou evidenci, šetření, dokumentaci a splnění ohlašovací povinnosti,
- h) zajistit kontrolu dodržování zákazu výkonu práce pod tlakem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek a jejich požívání na pracovišti.

4.1.2 Zakázané činnosti

- 4.1.2.1 Je zakázáno požívat alkoholické nápoje a zneužívat jiné návykové látky na pracovištích provozovatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, vstupovat pod jejich vlivem na pracoviště provozovatele a do uzavřených areálů, v nichž jsou pracoviště provozovatele umístěna. Porušení tohoto zákazu je považováno za hrubé porušení pracovní kázně.
- 4.1.2.2 Pohyb a práce v kolejisti vyžaduje od všech osob, jimž je pobyt v kolejisti dovolen, zvýšenou pozornost. Je zakázáno:
 - a) vstupovat do kolejistě bez soustředění se na provoz, zdržovat se v kolejisti aniž by to vyžadovalo plnění pracovního úkolu, přecházet kolej bez rozhlédnutí na obě strany,
 - b) vykonávat činnosti, které nesouvisí s provozováním dráhy a drážní dopravy – např. používat mobilních a jiných elektronických zařízení snižujících pozornost k jiným účelům než je telefonování v rámci plnění pracovních povinností,
 - c) pracovat bez předepsaných OOPP,
 - d) stoupat a sedat na hlavu kolejnic, součásti výhybek a kryty kabelovodů (pokud tyto kryty nejsou součástí stezky),
 - e) dotýkat se, stoupat nebo sedat na elektromotorické přestavníky nebo na ně pokládat jakékoli předměty,
 - f) podlézat vozidla; podlézat vozidla v prostoru nárazníků je dovoleno jen za účelem svěšení nebo rozvěšení vozidel,
 - g) přecházet kolej za stojícími vozidly ve vzdálenosti menší než 10 metrů; v nezbytných případech, pokud prostor nedovoluje dodržet tuto vzdálenost, lze ji zkrátit na nejméně 5 metrů,
 - h) procházet mezerami mezi vozidly, je-li vzdálenost mezi nimi menší než 20 metrů, pokud není jistota, že vozidla nebudou uvedena do pohybu; v nezbytných případech pokud prostor nedovoluje dodržet tuto vzdálenost, lze ji zkrátit na nejméně 10 metrů,
 - i) přecházet kolej těsně před nebo za jedoucími vozidly,
 - j) sedat na obvodové stěny vozů, stupačky a schůdky vozidel, zdržovat se na jakýchkoliv místech vozidel mimo místa určená k jejich doprovodu,

- k) vstupovat do prostoru mezi rampu a vozidla v pohybu nebo není-li jistota, že vozidla do pohybu nebudou uvedena,
- l) zdržovat se v místech, kde není dodržen VSMP,
- m) přecházet vozidla po náraznících, šroubovkách nebo samočinných spřáhlech, stát nebo sedět na nich,
- n) naskakovat na vozidla a seskakovat z vozidel, pokud jsou v pohybu,
- o) stát za jízdy vozidel na boční stupačce drážního vozidla jiným zaměstnancům než členům posunových čet a vozmistrům,
- p) pobývat za jízdy na ochozu kapotových lokomotiv a na stupačkách vedoucích přímo do kabiny strojvedoucího lokomotiv se skříňovou karosérií,
- q) vystupovat, sestupovat, stát na brzdové plošině, schůdcích, boční stupačce za pohybu i za klidu bez držení se madla, nebo pokud nejsou tyto prvky v pořádku,
- r) tlačit nebo táhnout vozidla za nárazníky nebo šroubovky,
- s) odevzdávat a přejímat písemné rozkazy, průvodní listiny či jiné předměty za jízdy vozidel,
- t) odbrzďovat vozidla táhlem odbrzďovače, jsou-li v pohybu; jakkoli odbrzďovat vozidla a odstraňovat zajišťovací prostředky: tato činnost je dovolena pouze odborně způsobilým zaměstnancům při plnění odpovídajícího pracovního úkolu;
- u) čistit vozidla nebo upravovat jejich náklady za pohybu vozidel,
- v) zdržovat se v blízkosti lan, kladek a kotoučů lanových mechanizačních prostředků určených k posunu, které jsou v pohybu,
- w) pracovat na vozidlech, která nejsou zabezpečena podle čl. 4.5.4.1 této směrnice,
- x) vystupovat bez provedení jiných zajišťovacích úkonů na vozidla výše než 1,5 metru nad úroveň okolního terénu bez použití k tomu určených pevných žebříků vozidel, lávek a pevného zábradlí na jejich střechách,
- y) zdržovat se s otevřeným ohněm nebo kouřit v prostoru vleček provozovatele ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. (včetně míst mimo areály), vyjma případů, kdy je kouření nebo používání otevřeného ohně zvlášť dovoleno,
- z) jezdit motorovými vozidly nebo na jízdních kolech v kolejisti mimo místa veřejnosti přístupná. Vlečkovým provozním řádem může být jízda na kole dovolena se stanovením podmínek pro takovou jízdu.

4.1.2.3 Další zakázané činnosti při odborných činnostech a opatření při zjištění porušení zákazu jsou uvedeny v částech 4.4, 4.5 a 4.6 této směrnice.

4.1.3 Používání OOPP

- 4.1.3.1 Při obsluze strojů, při posunu a při práci na zařízení v kolejisti musí mít zaměstnanec nohavice a rukávy na koncích upnuté, hlavu a vlasy si musí chránit pokryvkou hlavy.
- 4.1.3.2 Zaměstnanci, kteří mají přidělenou ochrannou přilbu, pracovní obuv, brýle proti postřiku, pracovní oblek výstražné barvy nebo výstražnou vestu, jsou povinni je při pobytu v kolejisti, při práci ve výškách a na pracovišti, kde je nebezpečí pádu předmětů, používat k účelu, ke kterému jsou určeny.
- 4.1.3.3 Pracovní obleky nesmějí být nadměrně znečistěné, promaštěné či nasáklé hořlavými nebo jinak nebezpečnými látkami.
- 4.1.3.4 Při chůzi a pohybu v kolejisti není dovoleno zakrývat výstražné prvky oděvu na horní polovině těla oděvními doplňky bez těchto prvků.
- 4.1.3.5 Standard pro používání OOPP je definován směrnicí 40 „Rizika možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců a nástroje řízení k jejich ochraně“, další zpřísnění může vyplývat z předpisů správce areálu.

4.2 Uspořádání dráhy, pobyt v kolejisti

4.2.1 Vymezení dráhy – vlečky

- 4.2.1.1 Vlečka je železniční dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele. Je provozovaná podle zákona o dráhách a podle podmínek stanovených Úředním povolením vydaným drážním správním úřadem.
- 4.2.1.2 Obvod dráhy - vlečky je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby dráhy; je vymezen svíslými plochami vedenými 3 metry od osy krajní kolejce, nejméně však 1,5 metru od vnějšího okraje stavby dráhy.
- 4.2.1.3 Stavba dráhy je stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv
- 4.2.1.4 Stavba na dráze je stavba nebo zařízení v obvodu dráhy, která není stavbou dráhy.
- 4.2.1.5 Ochranné pásmo dráhy – vlečky tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svíslou plochou vedenou 30 metrů od osy krajní kolejce. V uzavřeném prostoru provozovny (areálu) se ochranné pásmo nezřizuje. Regulace činností v ochranném pásmu dráhy je stanovena zákonem o dráhách.
- 4.2.1.6 Kolejistě vlečky je organizačně a funkčně vymezený souhrn kolejí a jeho vybavení v obvodu dráhy - vlečky. Pro potřeby tohoto předpisu je vymezeno krajními výhybkami vlečky, případně krajní výhybkou a příslušným návěstidlem označujícím konec kusé kolejce.
- 4.2.1.7 Realizace staveb, přejímací řízení a uvádění staveb do zkušebního a trvalého provozu se řídí zákonem č. 266/1994 Sb. (o dráhách), zákonem č. 183/2006 Sb. (Stavební zákon) a vyhláškou MD č. 177/1995 Sb. Speciálním stavebním úřadem pro stavby dráhy a pro stavby na dráze je drážní správní úřad.
- 4.2.1.8 Stavbu, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu lze zřizovat a provozovat jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek, které tento úřad stanovil.
- 4.2.1.9 Všechny nově zřizované stavby v obvodu dráhy musí být předem projednány s provozovatelem dráhy. Provozovatel dráhy své stanovisko k takovým stavebám nevydá bez závazného stanoviska JEKO a UBEZ (k bezpečnosti a hygieně práce, požární ochraně, prevenci závažné havárie, ochraně životního prostředí).
- 4.2.1.10 Před podáním žádosti o stavební povolení příslušnému stavebnímu úřadu nebo žádosti o souhlas drážnímu správnímu úřadu ke zřízení stavby, musí stavebník předložit provozovateli dráhy, JEKO a UBEZ k odsouhlasení projektovou dokumentaci stavby.
- 4.2.1.11 Před zahájením stavby musí stavebník předložit provozovateli dráhy, JEKO a UBEZ příslušné stavební povolení.

4.2.2 Prostorová průchodnost dráhy

- 4.2.2.1 Zdrojem nebezpečí pro přítomnost osob v kolejisti je zejména pohyb drážního vozidla. Nebezpečí spočívá v možnosti zachycení některé části těla nebo neseného předmětu zasahujícího do průjezdného průřezu drážním vozidlem. Toto nebezpečí si musí osoby v kolejisti nepřetržitě uvědomovat.
- 4.2.2.2 Průjezdny průřez je obrys obrazce v rovině kolmý k ose kolejce, který vymezuje vzdálenost vně ležících staveb, zařízení a předmětů od středu kolejce a nad temenem kolejnic tak, že nad kolejí vzniká volný prostor pro průjezd vozidel. Do průjezdného průřezu mohou zasahovat pouze zařízení, která mění svou polohu při součinnosti s vozidly, mají-li tato zařízení uvnitř průjezdného průřezu přesně vymezený dotyk s částmi vozidel, pro něž jsou určena.
- 4.2.2.3 Obrys pro vozidla je obrys obrazce v rovině kolmý k ose kolejce, který vymezuje největší přípustnou vzdálenost vnějšího povrchu vozidla od osy průjezdného průřezu a temene kolejnic tak, aby mezi průjezdným průřezem a obrysem vozidla byla přiměřená vůle.
- 4.2.2.4 Volný schůdný a manipulační prostor (VSMP) je prostor mezi stavbami, pevnými zařízeními nebo jinými překážkami a přilehlou kolejí. Je vymezen šírkou, tj. vzdáleností od svíslice procházející osou kolejce, a výškou nad temenem kolejnice a musí být dodržen do výšky 3 050 mm a šířky 3 000 mm. Spodní hrana VSMP je dána stezkou.
- 4.2.2.5 Tvary a rozměry průjezdnych průřezů pro dráhy celostátní, regionální a vlečku jsou stanoveny ČSN 73 6320. Tvary a rozměry obrysu pro vozidla jsou stanoveny ČSN EN 15273-1+A1.

- 4.2.2.6 Vztah mezi obrysem pro vozidla, průjezdným průřezem a VSMP je graficky znázorněn v příloze A této směrnice.
- 4.2.2.7 Nejsou-li dodrženy normativní parametry pro průjezdný průřez nebo VSMP, považuje se takové místo za místo s omezenou prostorovou průchodností.
- 4.2.2.8 Přesahuje-li skutečný obrys vozidla některou svojí konstrukční částí nebo částí nákladu výjimečně normativní obrys pro vozidla, považuje se takové vozidlo za vozidlo s PLM.

4.2.3 Způsob informování o omezené prostorové průchodnosti

- 4.2.3.1 Prostorová průchodnost může být v nezbytných případech omezena trvale nebo přechodně.
- 4.2.3.2 Znalost míst s trvalým omezením prostorové průchodnosti je součástí znalosti místních a traťových poměrů podle směrnice 46 „Zdravotní a odborná způsobilost osob při provozování drážní dopravy“.
- 4.2.3.3 Přehled míst s trvale omezenou prostorovou průchodností na vlečkách, kde je provozovatelem dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o., je uveden ve VPŘ příslušné vlečky.
- 4.2.3.4 Místa s trvale nedodrženým VSMP jsou označena šikmými žlutými a černými pruhy. Je-li zařízení zasahující do VSMP nutno opatřit nátěrem podle pravidel používání návěstní soustavy, označování žlutými a černými pruhy se neprovádí.
- 4.2.3.5 Místa s trvale nedodrženým průjezdným průřezem jsou označena šikmými žlutými a černými pruhy a výstražným nápisem. Za toto označení a jeho trvalé udržování odpovídá vedoucí příslušného obvodu/ objektu, popř. vedoucí vyčleněného pracoviště.
- 4.2.3.6 Přechodné omezení prostorové průchodnosti je dovoleno jen na nezbytně nutnou dobu po předchozí dohodě s provozovatelem dráhy a ověřování opodstatněnosti takového stavu na vlečkách provozovatele ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. je součástí každodenní kontrolní činnosti podle směrnice 64 „Kontrolní činnost při provozování dráhy a drážní dopravy“. O přechodném omezení prostorové průchodnosti a o opatřeních k zajištění bezpečnosti v takových místech musí být zaměstnanci prokazatelně zpraveni.
- 4.2.3.7 Zpravení zaměstnanců o oznámeném přechodném omezení prostorové průchodnosti musí být provedeno vždy na začátku směny v přímé linii řízení počínaje vedoucím směny. Dojde-li k omezení prostorové průchodnosti v průběhu směny, musí být zaměstnanci zpraveni ještě před vydáním příkazu k práci v takovém místě; v případech omezení vzniklých v průběhu již započaté práce nemusí být zpravení prokazatelné.

4.2.4 Povinnosti zaměstnanců ve vztahu k prostorové průchodnosti

- 4.2.4.1 Předměty (zboží, materiál) musí být podél kolejí uloženy a zajištěny tak, aby nebyl porušen průjezdný průřez. Hromady štěrku a jiného sypkého materiálu složeného vedle kolejí musí být vzdáleny od vnitřní hrany kolejnice nejméně 80 cm a jejich sklon ke kolejí nesmí být větší než 45 stupňů. V kolejích mezi kolejnicemi musí být při jejich vnitřních hranách volný prostor o šířce 20 cm a štěrk nesmí přesahovat temena hlav kolejnic o více než 5,5 cm.
- 4.2.4.2 Práce v místech, kde není dodržen VSMP jsou povoleny jen při zajištění doplňujících bezpečnostních opatření podle kapitol 4.4.2 a 4.7.2 této směrnice.
- 4.2.4.3 Pro jízdu vozidel s PLM musí být pro každý případ zvlášť stanovena pravidla včetně bezpečnostních opatření při možném ohrožení osob v kolejisti. Odpovědnost za stanovení těchto pravidel je uvedena ve VPŘ.
- 4.2.4.4 Po ukončení každé pracovní činnosti v obvodu dráhy musí být odstraněn z průjezdného průřezu a z VSMP veškerý materiál a předměty související s prováděnou pracovní činností a terén musí být upraven tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost při chůzi v kolejisti. Povrch upravovaného terénu nesmí převyšovat horní hrany pražců, výjimku povoluje provozovatel dráhy.
- 4.2.4.5 Do kolejistě nesmějí být vypouštěny tekuté odpady, produkty, voda ani jiná znečišťující média. V případě znečištění kolejistě je uživatel zařízení, které znečištění způsobilo, povinen informovat kontaktní osobu provozovatele vlečky o vzniklé situaci a vyžádat uzavření kolejí, popř. i její krytí. Dále je povinen zajistit vycíštění, popř. i asanaci znečištěného místa. V případě havárie zařízení postupuje jeho provozovatel podle související dokumentace platné ve společnosti, na jejímž území je vlečka provozována.
- 4.2.4.6 Zaměstnanec, který způsobil nebo zjistil nepředpokládané omezení prostorové průchodnosti, je povinen tuto okolnost oznámit na ohlašovacím pracovišti uvedeném ve VPŘ.

- 4.2.4.7 Vyjma případů uchycování kolejnicového háku podle PRP 4 „Železniční nákladní vozy – manipulace a používání“ není dovoleno kolej je používat jako prostředek k upevňování lan, kladek apod.
- 4.2.4.8 Používat kolej jako příjezdových komunikací mimo manipulační plochy není dovoleno.
- 4.2.4.9 Umístění opěrné patky silničního jeřábu na kolejnicový pás je dovoleno pouze výjimečně a musí být uvedeno v „Povolení k práci“.

4.2.5 Podmínky vstupu na drážní pozemek

- 4.2.5.1 Osoby pobývající v obvodu uzavřené provozovny (areálu) na základě povolení ke vstupu do areálu, a které nejsou zdravotně a odborně způsobilé podle zákona o dráhách a jeho prováděcích právních předpisů, jsou pro potřeby tohoto předpisu považovány za veřejnost.
- 4.2.5.2 Všechna místa na drážním pozemku jsou veřejnosti nepřístupná s výjimkou:
- dráhy a jejího obvodu, pokud je dráha vedena po pozemní komunikaci,
 - dráhy a jejího obvodu v místě křížení dráhy s pozemní komunikací,
 - volných ploch vzdálených nejméně 4 m od osy krajní kolejí dráhy,
 - veřejně přístupných účelových komunikací v obvodu dráhy,
 - míst uvedených v čl. 4.2.5.3, písm. c).
- 4.2.5.3 Zaměstnanci vstupující na drážní pozemek z důvodu vykonávání činností provozovatele dráhy nebo provozovatele drážní dopravy musí být odborně a zdravotně způsobilí podle právního² i vnitřního³ předpisu a povinnost dodržovat pravidla pro zajištění bezpečnosti vyplývá z pracovně právního vztahu a z jejich kvalifikace. Tyto osoby smějí vstupovat do kolejističky jen se souhlasem osoby stanovené VPŘ pro příslušný obvod.
- 4.2.5.4 Chůze a zdržování se ostatních osob (veřejnosti) na drážním pozemku je dovolena jen v místech, která nejsou veřejnosti nepřístupná a řídí se následujícími pravidly:
- pro chůzi na drážním pozemku platí příslušná ustanovení části 4.2.6 této směrnice, přecházení kolejí přes obslužné plošiny drážních vozidel není dovoleno;
 - koleje je dovoleno přecházet pouze na označených přejezdech a přechodech. Tam, kde jsou zřízeny lávky nad kolejistiskem, použijí se pro přecházení přednostně lávky. Vstup na přejezd nebo na přechod je zakázán, blíží-li se drážní vozidla, dává-li přejezdové zabezpečovací zařízení akustickou výstrahu nebo výstrahu střídavým přerušovaným svícením červenými světly výstražníku nebo dává-li zaměstnanec oprávněný provozovatelem dráhy pokyn k zastavení;
 - vstup do kusé kolejí, která je kryta návestidlem s návestí Posun zakázán (čtvercová, na vrcholu postavená modrá deska s bílým okrajem), a na které nejsou přistavena žádná drážní vozidla, je dovolen bez omezení. Jedná se o kusé kolejí např. v halách nebo na prostranstvích zajištěných vraty, na nichž jsou tato návestidla umístěna;
 - vstup do uzavřené a kryté kolejí na manipulačním místě obsazené vozidly je dovolen pouze osobám s příslušnou zdravotní a odbornou způsobilostí;
 - vstup do uvolněné kolejí na manipulačním místě při přístavbě nebo odvozu drážních vozidel je dovolen pouze osobám s příslušnou zdravotní a odbornou způsobilostí.

4.2.6 Pravidla bezpečného pobytu v kolejističce

- 4.2.6.1 Osoby nacházející se v obvodu dráhy jsou povinny dbát o svoji bezpečnost, dbát pokynů provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti osob a bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a pokynů k zajištění ochrany majetku a veřejného pořádku a jsou povinny zdržet se všechno, co by mohlo rušit nebo ohrozit provozování dráhy a drážní dopravy nebo mít za následek vznik škody na součástech dráhy nebo na drážním vozidle nebo narušit veřejný pořádek.

² Zákon č. 266/1994 Sb.; Vyhláška MD č. 101/1995 Sb.

³ S 46; PRP 3; S 945

- 4.2.6.2 Vstup do kolejisti v místech veřejnosti nepřístupných je dovolen jen za účelem plnění pracovních povinností. Při pobytu v kolejisti musí zaměstnanec používat předepsané OOPP, trvale udržovat ostražitost a soustředěnost.
- 4.2.6.3 Za chůzi v kolejisti se považuje pěší pohyb pro přechod mezi místy výkonu práce, při němž zaměstnanec nevykonává žádnoujinou pracovní činnost (např. je to chůze z místa nástupu směny na dopravní stanoviště, na lokomotivu, na manipulační místo, na místo kontroly apod.).
- 4.2.6.4 Za pohyb v kolejisti se považuje jakýkoliv pěší pohyb v kolejisti, který zaměstnanec provádí při provádění pracovního úkonu, a který není jen chůzí v kolejisti podle předcházejícího článku (např. kontrola jízdní cesty pochůzkou, pohyb kolem drážních vozidel při jejich prohlídce a soupisu, při posunu apod.).
- 4.2.6.5 K chůzi v kolejisti jsou určeny drážní stezky. Výjma přecházení kolejí není při chůzi v kolejisti vstup do kolejí dovolen.
- 4.2.6.6 Zvýšené opatrnosti musí zaměstnanci dbát v době zhoršených povětrnostních podmínek, kdy je snížena slyšitelnost a viditelnost, anebo v blízkosti zdrojů hluku, a jsou povinni přizpůsobit svoji činnost zhoršeným podmínkám tak, aby neohrožovali svoji bezpečnost.
- 4.2.6.7 Vstup do kolejí při pohybu v kolejisti je dovolen pouze na nezbytnou dobu potřebnou k provedení pracovního úkonu, jehož technologie takový postup vyžaduje (např. kontroly stavu kolejí nebo zařízení v kolejí, umísťování přenosných návěstidel, provádění úkonů s drážním vozidlem).
- 4.2.6.8 Při chůzi a pohybu v kolejisti musí zaměstnanec vždy předpokládat jízdu drážních vozidel z obou směrů. Po dobu průjezdu drážních vozidel musí zaměstnanec zaujmout takové postavení, při kterém nebude ohrožena jeho bezpečnost. Nebrání-li tomu charakter vykonávané práce, musí stát čelem ke skutečné jízdě a sledovat projíždějící vozidla. Před příjíždějícími vozidly není dovoleno vstupovat do sousední kolejí, zdržovat se v ní nebo tuto kolej používat pro další chůzi.
- 4.2.6.9 K varování a k upozornění osob na jízdu drážních vozidel může být použita slyšitelná návěst **Pozor**, tj. nejméně jeden dlouhý zvuk píšťalky nebo lokomotivní houkačky nebo slovní výzva. Zvláštní způsoby varování v pracovních skupinách při práci na stavbě dráhy a na stavbě na dráze podle části 4.4.1 této směrnice stanoví pro své zaměstnance dodavatel prací.
- 4.2.6.10 Koleje je dovoleno přecházet pouze kolmo. Není-li jiný postup s ohledem na rozmístění vozidel nezbytně nutný, zvolí zaměstnanec místo přechodu mimo výhybky, kolejové křížovatky a místa s mechanizačním zařízením pro posun.
- 4.2.6.11 Přecházení kolejí přes obslužné plošiny vozidel je dovoleno pouze za předpokladu, že s vozidly nebude pohybováno. Při vystupování a sestupování na a z vozidel je zaměstnanec povinen přidržovat se madla, před sestupem se pohledem přesvědčí, zda po sousední kolejí nepřijíždí vozidla, pokud ano, vyčká se sestupováním až po jejich průjezdu. K přechodu není dovoleno používat plošiny s vadnými podlahami, stupačkami nebo madly.
- 4.2.6.12 Místa v kolejisti, která se svým charakterem odlišují od obvyklého prostorového uspořádání kolejí, jsou považována za jinak nebezpečná místa. Jsou to:
- montážní a prohlížecí jámy (dále jen jámy),
 - manipulační místa,
 - vodící dráhy a kladky lanových pohonů mechanizačních zařízení,
 - kolejové brzdy,
 - vrata a brány v kolejí,
 - prostory pod potrubními mosty,
 - rošty výklopníků,
 - křížení dráhy s pozemní komunikací.
- Pro vstup a pobyt v jinak nebezpečných místech platí doplňující zásady bezpečnosti k pravidlům chůze a pohybu v kolejisti.
- 4.2.6.13 Doplňující zásady bezpečnosti pro jámy jsou:
- jámy není dovoleno překračovat nebo přeskakovat;

- b) při vstupu do jam obsazených vozidlem musí být jáma i v denní době osvětlena nebo vstupující zaměstnanec musí používat svítílnu;
- c) jámy musí být udržovány v čistotě, ponechávat jakékoliv předměty na dně jámy po ukončení práce není povoleno; dojde-li při obsazení jámy drážním vozidlem k jejímu znečištění, musí zaměstnanec, který to způsobil nebo zjistil, zajistit odstranění kluzkých míst nebo tuto skutečnost ohlásit vedoucímu pracovišti;
- d) najízdění na vozidla na jámě a pohyb vozidel přes jámu v době přítomnosti osob v jámě není povolen; Pozn: Výjimečně lze dovolit krátký pohyb vozidla na jámě pro posuzování technického stavu vozidla osobou v jámě, který by jinak posoudit nebylo možné;
- e) při svěšování vozidel na jámě musí být pro pobyt zaměstnance mezi vozidly položena přes jámu lávka. To platí obdobně i pro rozvěšování, není-li k němu možné použít tyče.

4.2.6.14 Doplňující zásady bezpečnosti pro manipulační místa jsou:

- a) uvádět drážní vozidla do pohybu hnacími vozidly na manipulačním místě, je-li kolej uzavřena, je povolen jen při stanovení zvláštních podmínek pro takový posun (vymezení hranic obvodu, stanovení oprávněných osob, způsob komunikace, bezpečnostní opatření platná pro lokomotivní a posunovou četu při nakládce a vykládce); manipulační místo se pak považuje za samostatný posunový obvod a posun řídí podle požadavků oprávněného zaměstnance výrobny odborně způsobilý zaměstnanec dopravce,
- b) při pohybu v kolejisti platí kromě pravidel stanovených touto směrnicí i nařízení a omezení vydaná výrobnou pro příslušné místo,
- c) při pohybu v kolejisti je nutné mít na zřeteli možnost přechodného porušení VSMP odloženými odnímatelnými nebo pohyblivými částmi plnícího zařízení, odpovědnost příslušných zaměstnanců výroby za dodržení VSMP tím není dotčena.

4.2.6.15 Doplňující zásady bezpečnosti pro vodící dráhy a kladky lanových pohonů mechanizačních zařízení:

- a) je zakázáno zdržovat se v blízkosti lan a kladek nebo překračovat lano při činnosti mechanizačního zařízení,
- b) používání prostoru v bezprostřední blízkosti vodících drah a kladek pro chůzi v kolejisti je zakázáno,
- c) dovoluje-li to druh a konstrukce mechanizačního zařízení, musí být po použití lano navinuto na buben, nebo mechanizační prostředek uveden do základní polohy,
- d) při pohybu v kolejisti je nutné mít na zřeteli, že vodící dráhy a kladky lanových pohonů včetně lan jsou zpravidla místa s nedodrženým VSMP.

4.2.6.16 Doplňující zásady bezpečnosti pro kolejové brzdy:

- a) přecházet kolej v prostoru kolejových brzd je zakázáno,
- b) při svěšování nebo rozvěšování vozidel v prostoru kolejových brzd je nutné zachovávat opatrnost při pohybu v kolejisti s přihlédnutím ke konstrukci kolejového zařízení.

4.2.6.17 Doplňující zásady bezpečnosti pro vrata a brány v kolejisti:

- a) v době otevírání nebo zavírání vrat nebo bran musí každý zaměstnanec zaujmout takové místo, aby nemohl být zachycen nebo sevřen pohybujícími se částmi vrat či brány,
- b) otevřená křídla vrat či bran musí být obsluhovatelem zajištěna proti samovolnému pohybu,
- c) zvláštní pozornost a opatrnost je nutno věnovat manipulaci s ručně obsluhovanými křídly vrat či bran při silném větru; v době platnosti varování před silným větem, vydaných ČHMÚ, se vrata a brány směří ponechat otevřené jen na dobu nutnou pro průjezd vozidel,
- d) odstavovat drážní vozidla do otevřených vrat či bran je zakázáno.

4.2.6.18 Doplňující zásady bezpečnosti pro potrubní mosty jsou:

- a) při chůzi v kolejisti a při pohybu v kolejisti je nutné sledovat, zda prostor pod potrubními mosty není shora nebo ze strany ohrožen únikem páry, úkapy kapalin anebo pádem např. rampouchů, popř. zda se pod místem úniku netvoří led. Každou takovou závadu je nutno bez zbytečného odkladu ohlašovat vedoucímu pracovišti podle VPŘ: je nebezpečí rychlého rozvoje.

- b) do míst se zjištěnou závadou podle písmene a) je zakázáno vstupovat.

4.2.6.19 Doplňující zásady bezpečnosti pro rošty výklopníků jsou:

- na rošty výklopníků nesmějí zaměstnanci Společnosti bez dalších opatření vstupovat,
- bude-li nezbytně nutné na rošt výklopníku vstoupit např. pro přivěšení vozidel, musí se v místě svěšování použít lánka položená přes rošt.

4.2.6.20 Doplňující zásady bezpečnosti pro křížení jsou:

- při chůzi v kolejisti v místě křížení dráhy s pozemní komunikací musí zaměstnanec vždy předpokládat jízdu silničních vozidel,
- bezpečnostní opatření pro jízdu drážních vozidel přes křížení stanoví VPŘ,
- při střežení přejezdu vycká střežící zaměstnanec se vstupem do vozovky na vhodnou dobu, kdy vzdálenost a rychlosť přijíždějících silničních vozidel z obou směrů umožní jejich řidičům reagovat na jeho pokyn dávaný praporkem nebo světlem.

4.2.7 Cesty

4.2.7.1 Zaměstnanci jsou povinni při cestě do zaměstnání a na pracoviště používat cest, vchodů a východů k tomu určených a stanovených VPŘ, popř. OŘN areálu. Se stanovenými přístupovými cestami a jejich změnami musí být prokazatelně seznámeni.

4.2.7.2 Přístupové a ostatní cesty musí být stále udržovány v dobrém a bezpečném stavu a musí vyhovovat těmto podmínkám:

- východy z budov, při jejichž použití hrozí nebezpečí možnosti vstupu do kolej, musí být zabezpečeny ochranným příčným zábradlím s výstražným nátěrem,
- cesty i východy z budov musí odpovídat požadavkům zvláštních právních předpisů⁴, musí být trvale volné a bez překážek,
- nebezpečná místa musí být označena bezpečnostními značkami, kluzká místa musí být zabezpečena proti ukloznutí,
- přejezdy a přechody přes kolej musí svou úpravou odpovídat právním předpisům⁵ a platným ČSN,
- nouzové východy a únikové cesty musí být zřetelně označeny a musí být vždy volné.

4.2.7.3 Přejízdění kolejisti silničními dopravními prostředky na přechodech pro chodce je zakázáno.

4.2.7.4 Přejízdění lan mechanizačních zařízení silničními vozidly je zakázáno.

4.3 Bezpečnost práce při činnostech na elektrickém zařízení a v jeho blízkosti

4.3.1 Obsluha a práce na elektrických zařízeních, užívání elektrických spotřebičů a nářadí

4.3.1.1 Pro obsluhu elektrických zařízení, práci na elektrických zařízeních a pro užívání elektrického ručního nářadí a elektrických spotřebičů platí pravidla uvedená ve směrnici 26 „Základní předpis v oblasti BOZP“.

4.3.1.2 Obsluhou, údržbou a opravami určených technických zařízení elektrických může být pověřena jen osoba, která byla s činností na zařízení řádně seznámena, prakticky zacvičena a přezkoušena. Tato osoba musí mít elektrotechnickou kvalifikaci podle vyhlášky MD č. 100/1995 Sb. a podle směrnice 46 „Zdravotní a odborná způsobilost osob při provozování drážní dopravy“. Nejnižším stupněm elektrotechnické kvalifikace pro činnosti na UTZ-E je „osoba poučená“.

4.3.1.3 Za UTZ-E se považují:

- elektrické sítě drah a elektrické rozvody drah,
- elektrická rozvodná zařízení drah a elektrické stanice drah,
- trakční napájecí a spínací stanice,

⁴ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí

⁵ Zejména vyhláška MD č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah

- d) trakční vedení,
- e) elektrická zařízení napájená z trakčního vedení,
- f) elektrická zařízení drážních vozidel,
- g) silnoproudá zařízení drážní zabezpečovací, sdělovací, požární, signalizační a výpočetní techniky,
- h) náhradní zdroje elektrické energie pro provozování dráhy,
- i) zkušebny elektrických zařízení drah,
- j) zabezpečovací zařízení, jehož elektrické obvody plní funkci přímého zajišťování bezpečnosti drážní dopravy.

4.3.2 Činnosti na trakčním vedení a v jeho blízkosti

4.3.2.1 Činnosti na trakčním vedení a v jeho blízkosti mohou být prováděny jako:

- práce na trakčním vedení,
- práce v blízkosti trakčního vedení,
- práce na železničním svršku, spodku a jeho stavbách
- ostatní práce a činnosti.

4.3.2.2 Práce na trakčním vedení mohou být prováděny:

- pod napětím nebo,
- bez napětí ve vypnutém a zajištěném stavu nebo,
- na trakčním vedení v blízkosti trakčního vedení pod napětím.

Při všech těchto pracích platí bezpečnostní opatření uvedená v normě TNŽ 34 3109 a pro vlečky provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. i v PRP 21 „Práce na trakčním vedení a v jeho blízkosti“. K výkonu těchto prací mohou být určeny pouze osoby s elektrotechnickou kvalifikací podle vyhlášky MD č. 100/1995 Sb. Pro práce na trakčním vedení musí být vždy vydán „Příkaz B“.

4.3.2.3 Práce v blízkosti trakčního vedení jsou takové elektrické nebo neelektrické práce, při kterých se osoby přímo nebo pracovním předmětem mohou přiblížit k živým částem trakčního vedení pod napětím na vzdálenost menší než 1,5 m, ale větší než 0,9 m. V takových případech vedoucí prací provede potřebná bezpečnostní opatření, vymezí pracoviště, poučí všechny zúčastněné osoby o bezpečnostních opatřeních, způsobu a rozsahu práce. Pro práce v blízkosti trakčního vedení pod napětím musí být vydán buď „Záznam o poučení“, nebo „Příkaz B“ a pracovat se smí jen pod dozorem. Nelze-li spolehlivě zajistit, aby se osoby budou přímo, nebo prostřednictvím pracovních pomůcek nepřiblížily k živým částem trakčního vedení na vzdálenost menší než 0,9 m, musí být trakční vedení vypnuto a zajištěno a na prováděné práce musí být vydán „Příkaz B“. Podrobnosti jsou uvedeny v TNŽ 34 3109 a pro vlečky provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. i v pracovním postupu PRP 21 „Práce na trakčním vedení a v jeho blízkosti“.

4.3.2.4 Pro práci na železničním svršku, spodku a jeho stavbách jsou bezpečnostní, technická a organizační opatření včetně požadavků na kvalifikaci osob organizujících a řídících takové práce, uvedeny v TNŽ 34 3109 a pro vlečky provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. i v PRP 21 „Práce na trakčním vedení a v jeho blízkosti“. Před každou prací na železničním svršku, spodku a jeho stavbách si musí odpovědný zaměstnanec dodavatelské organizace vyžádat u provozovatele trakčního vedení posouzení, zda bude nutná napěťová výluka.

4.3.2.5 Za ostatní práce se považují jiné činnosti (neuvedené v čl. 4.3.2.1 až 4.3.2.4) při provozování dráhy a drážní dopravy, při kterých se osoby nepřiblíží žádnou částí těla nebo pracovními pomůckami k živým částem trakčního vedení na vzdálenost menší než 1,5 m. Pro takové práce není třeba žádné další opatření, kromě omezení uvedených v následujících článcích této kapitoly.

4.3.2.6 Je zakázáno vystupovat na střechy vozidel, na vyvýšené brzdové plošiny, na kapoty hnacích vozidel, na nádržkové vozy, na náklady vozů za jakýmkoliv účelem (opravy střechy, úpravy plachet, zavírání vík, střech a poklopů), bez vypnutí a zajištění trakčního vedení.

4.3.2.7 Pracovat se souvislým proudem vody do vzdálenosti 30 metrů od elektrických zařízení pod napětím je zakázáno. Je zakázáno stříkání vodou tam, kde je nebezpečí postřiku částí trakčního vedení pod napětím.

4.3.2.8 Dlouhé vodivé předměty (např. kovové žebříky apod.) se nesmějí nosit vztyčené proti trakčnímu vedení. Na elektrizovaných kolejích se rovněž nesmějí používat okované nebo kovové měřící tyče, ocelová páisma apod.

- 4.3.2.9 Při nebezpečí, zvláště jsou-li ohroženy lidské životy a hrozí-li nebezpečí z prodlení, musí být zavedena nepředpokládaná napěťová výluka. Dokud není místo mimořádné události, havárie nebo jiné provozní závady zajištěno podle TNŽ 34 3109, nesmí se ani po vypnutí úsekového odpojovače vystupovat na střechy vozidel, na kotle cisternových vozů, ani na kapoty HDV, a nesmí se používat souvislého proudu vody k hašení požáru.

4.4 Odborné činnosti provozovatele dráhy

4.4.1 Práce na stavbě dráhy a práce na stavbě na dráze

- 4.4.1.1 Osamělý zaměstnanec je takový, který pracuje sám na zařízení v kolejisti, kde je bezprostředně ohrožen pohybujícími se vozidly. Za osamělého zaměstnance se nepovažují osoby provádějící činnosti na vozidlech (např. strojvedoucí nebo vozmistr). Osamělý zaměstnanec musí mít při práci na sobě pracovní oděv výstražné barvy nebo výstražnou vestu, za snížené viditelnosti musí mít při sobě rozsvícenou svítilnu s bílým světlem.
- 4.4.1.2 Pracovní skupina (dvě a více osob) musí mít vždy svého vedoucího práce. Bezpečnost osob pracovní skupiny zajistí vedoucí práce osobně nebo prostřednictvím určeného střežícího zaměstnance - bezpečnostní hlídky. Před započetím práce určí vždy vedoucí práce stanoviště bezpečnostní hlídky, směr a místo vystoupení zaměstnanců z kolej.
- 4.4.1.3 Práce, vyžadující použití ochrany sluchu, nesmí provádět osamělý zaměstnanec. Vedoucí pracovní skupiny určí spolehlivý způsob varování zaměstnance používajícího sluchovou ochranu a za jeho dodržení odpovídá.
- 4.4.1.4 Osamělý zaměstnanec či vedoucí práce jsou povinni předem oznámit druh a konkrétní místo vykonávané práce zaměstnanci organizujícímu drážní dopravu v příslušném obvodu, dohodnout bezpečnostní opatření (způsob vyrozumívání o jízdě drážních vozidel k pracovnímu místu, zajištění bezpečnosti v ústupové cestě, omezení rychlosti, umístění přenosných varovných návěstidel) a předat mu bezpečnostní štítek. Od převzetí bezpečnostního štítku je zaměstnanec organizující drážní dopravu povinen vyrozumět dohodnutým způsobem osamělého zaměstnance nebo vedoucího práce, příp. bezpečnostní hlídku o jízdě drážních vozidel. Předáním bezpečnostního štítku se osamělý zaměstnanec nebo vedoucí práce nezbavují odpovědnosti za bezpečnost svou, případně bezpečnost ostatních osob v pracovní skupině.
- 4.4.1.5 Při převzetí bezpečnostního štítku zapíše osoba, organizující drážní dopravu v příslušném obvodu, údaje o konkrétním místě práce, o způsobu vyrozumívání varovným pokynem a o způsobu potvrzení příjmu varovného pokynu a o dalších případných přijatých opatřeních do dopravní dokumentace stanovené Vlečkovým provozním řádem. Zápis s uvedením data a času podepíší oba zúčastnění. Po ukončení práce nebo před přechodem na jiné pracovní místo se v dopravní dokumentaci provede obdobný zápis s uvedením času vrácení bezpečnostního štítku, který podepíší oba zúčastnění.
- 4.4.1.6 Osoba organizující drážní dopravu v příslušném obvodu smí převzít bezpečnostní štítek jen pro svůj obvod.
- 4.4.1.7 Vzor bezpečnostního štítku je uveden v příloze C této směrnice.
- 4.4.1.8 Bezpečnostní hlídka má tyto povinnosti:
- mít oblečen oděv výstražné barvy nebo alespoň výstražnou vestu,
 - zaujmout své stanoviště dříve, než pracovní skupina zahájí práci; pokud práce nebyla přerušena nebo ukončena a kolej vyklizena, nesmí místo opustit,
 - být stále ve středu a sledovat pohyb drážních vozidel v kolejisti, nezabývat se při střežení jinou činností,
 - varovat včas a spolehlivě střežené zaměstnance předem stanoveným způsobem,
 - potvrdit příjem varovného pokynu dohodnutým způsobem,
 - dát návěst **Stůj, zastavte všemi prostředky** vstříc přijíždějícím drážním vozidlům, pokud je zřejmé, že střežení zaměstnanci nereagují na varování anebo z kolej nebyly včas odstraněny mechanizační prostředky a nářadí.
- 4.4.1.9 Zaměstnanec organizující drážní dopravu v příslušném obvodu nesmí dát souhlas k jízdě drážních vozidel k pracovnímu místu dříve, dokud od osamělého zaměstnance nebo bezpečnostní hlídky neobdržel dohodnutým způsobem potvrzení příjmu varovného pokynu.
- 4.4.1.10 V případech, kdy při předání bezpečnostního štítku není možné stanovit, že varovný pokyn osamělému zaměstnanci nebo bezpečnostní hlídce bude dáván způsobem umožňujícím potvrzení příjmu pokynu, musí být kolej nebo její část s pracovním místem vyloučena.

4.4.1.11 V místech s nepříznivými rozhledovými poměry snižujícími viditelnost ve směru možného ohrožení přijíždějícími drážními vozidly pod 250 metrů od stanoviště bezpečnostní hlídky, umístí se ve vzdálenosti alespoň 300 metrů před pracovním místem přenosné varovné návěstidlo podle VPŘ nebo se podle potřeby před pracovním místem omezí rychlosť jízdy drážních vozidel. Za provedení těchto opatření odpovídá vedoucí práce.

4.4.1.12 Potřebná omezení rychlosti popř. vzdálenost stanoviště bezpečnostní hlídky od pracovního místa se volí v závislosti na způsobu komunikace mezi bezpečnostní hlídkou a ostatními členy pracovní skupiny a na době potřebné k vyklizení pracoviště, která nesmí být kratší než 15 sekund.

4.4.2 Bezpečnostní opatření pro práce na místech s nedodrženým VSMP

- 4.4.2.1 Práce v nevyloučené kolejí na místech, kde není trvale dodržen VSMP (na mostech, v blízkosti pevných staveb apod.) a zaměstnanci nemají okamžitě možnost ustoupit do bezpečné vzdálenosti od jedoucích vozidel, se mohou provádět jen z nutných provozních důvodů. Práce se může zahájit jen tehdy, není-li očekávána jízda drážního vozidla nebo má-li zaměstnanec jistotu, že před příjezdem vozidla dostihne bezpečného místa.
- 4.4.2.2 Doba potřebná k vyklizení pracoviště se musí stanovit podle délky ústupové cesty a její dosažitelnost vyzkoušet ještě před zahájením práce. Jestliže by doba potřebná k dosažení bezpečného místa měla být delší než 30 sekund, musí být ve vzdálenosti 300 m před pracovním místem umístěno přenosné varovné návěstidlo podle VPŘ a rychlosť jízdy drážních vozidel v úseku 100 m před pracovním místem a přes pracovní místo omezena na 10 km/h.
- 4.4.2.3 Nelze-li splnit podmínky uvedené v čl. 4.4.2.1 a 4.4.2.2, musí být pro provádění práce kolej vyloučena.

4.4.3 Čištění a ruční obsluha výhybek

- 4.4.3.1 Čištění, popř. mazání výhybek v provozované kolejí smí být prováděno jen se souhlasem zaměstnance organizujícího drážní dopravu v příslušném obvodu. Před zahájením práce musí být provedena bezpečnostní opatření pro práci osamělého zaměstnance. Podílí-li se na čištění popř. mazání výhybek přímo v kolejisti více zaměstnanců, musí být provedena bezpečnostní opatření pro pracovní skupinu.
- 4.4.3.2 Po ukončení čištění nebo mazání je nutné uvést ručně obsluhovanou výhybku do koncové polohy v souladu s požadavky uvedenými ve VPŘ.
- 4.4.3.3 Při překládání závaží ručně obsluhované výhybky do požadované polohy je nutno vyvarovat se prudkým pohybům vycházejícím z bederní oblasti těla.
- 4.4.3.4 Před ručním přestavováním výměn nebo výkolejek dlouho nepoužívaných je doporučeno obsluhujícímu zaměstnanci zkontrolovat, zda při jejich obsluze nehrozí napadení uhnízděným hmyzem.

4.5 Odborné činnosti dopravce

4.5.1 Posun

- 4.5.1.1 Před zahájením jakéhokoliv pohybu s drážním vozidlem je nutno se přesvědčit, zda se s vozidlem může pohybovat a zda na něm nejsou přítomny osoby. Odpovědnost za provedení bezpečnostních opatření a technologické postupy při posunu jsou stanoveny VPŘ.
- 4.5.1.2 Vedoucí posunu je povinen:
- vyžadovat používání předepsaných OOPP u ostatních členů posunové čety, nepovolit zahájení posunu, pokud OOPP nejsou ve stanoveném rozsahu používány,
 - před zahájením posunu se přesvědčit, zda zaměstnanci pracující v jízdní cestě byli zpraveni o zamýšleném pohybu vozidel,
 - zahájit posun až po ověření nebo po ohlášení ostatními členy posunové čety, že požadované úkony na vozidlech v posunovém dílu byly ukončeny a příslušní zaměstnanci vystoupili z kolejí,
 - zajistit odstranění náhlé překážky, která by mohla ohrozit bezpečnost zaměstnanců zúčastněných při posunu. Nelze-li tuto náhlou překážku odstranit, okamžitě zastavit posun a vyrozumět všechny zúčastněné zaměstnance a vedoucího pracoviště.

4.5.1.3 Členové posunové čety jsou povinni:

- zjišťovat pohledem, zda jsou v pořádku stupátka a madla vozidel a nejsou-li u vozidel nebo jejich nákladů přečnívající a vyčnívající části,
- pohledem se přesvědčit o dobrém stavu tahadlového a narážecího ústrojí vozidel, jakož i tyčí k vyvěšování a vyzkoušet si upotřebitelnost ručních brzd,
- používat zarážky, případně i jiná zařízení určená k výkonu práce, nepoškozené a neopotřebované, plně funkční a opatřené stanoveným bezpečnostním nátěrem,
- klást zarážky zásadně na kolejnici vzdálenější od rampy,
- dbát zvýšené opatrnosti při vyvěšování tyčí v místech, kde jsou umísteny sloupy, stožáry, výhybky a jiné překážky,
- být zvlášť opatrní a ostražití při posunu s vozidly, která jsou naložena nebezpečnými věcmi dle RID,
- respektovat omezení k zajištění bezpečnosti vyplývající ze správkových nálepek na vozidlech.

4.5.1.4 Členové posunových čet nesmějí:

- rozvěšovat vozidla tyčí, pohybují-li se tak rychle, že jim nelze stačit krokem,
- rozvěšovat vozidla nohou nebo rukou při posunu trhnutím,
- rozvěšovat vozidla při spojeném vzduchovém potrubí, při spojených kabelech elektrického ovládání vozidel a při spuštěných přechodových můstcích,
- stát rozkročen na stupačkách dvou vozidel nebo stát jednou nohou na stupačce a druhou se opírat o jinou část doprovázeného vozidla,
- zdržovat se na nákladech a střechách vozidel,
- pobývat na ložné ploše vozidel s částečně vyloženým nebo naloženým nákladem,
- vstupovat před nebo mezi pohybující se vozidla; porušení tohoto zákazu je hrubým porušením pracovní kázně.

4.5.1.5 Při svěšování a rozvěšování vozidel jsou členové posunové čety povinni:

- dbát na to, aby se vozidla při ručním svěšování a rozvěšování nepohybovala, návěst „**Stlačit**“ smí být dávána jen tehdy, dotýkají-li se nárazníky alespoň na jedné straně; jsou-li nárazníky poškozené nebo je čelník opatřen žlutočerným výstražným nátěrem podle přílohy B této směrnice, nesmí při stlačování mezi vozidly žádný zaměstnanec pobývat,
- při vstupu mezi vozidla za účelem svěšení nebo rozvěšení se přidržovat madla pod nárazníkem,
- rozvěšovat vozidla za pohybu při posunu spouštěním, odrážením a trhnutím jen pomocí tyče,
- mezi vozidla vstupovat a z prostoru mezi vozidly vystupovat vždy na straně předávání návěstí; to se nevztahuje na případy, kdy je pro řízení posunu používáno rádiové zařízení,
- před svěšením a rozvěšením se přesvědčit o zajištění čelních sklopnych stěn vozů, popř. o zajištění přechodových můstků, měchů a ochranných zábradlí vozidel pro přepravu osob.

4.5.1.6 Při najízdění na vozidla musí zaměstnanec řídící posun nebo posunovač na straně předávání návěstí vždy pozorně sledovat, zda ten, kdo svěšuje nebo rozvěšuje vozidla, nevstoupil do kolejnice dříve, než vozidla zastavila. Stejnou povinnost má lokomotivní četa, vidí-li ze svého stanoviště na místo, kde se vozidla svěšují nebo rozvěšují. Zjistí-li tento nesprávný a nebezpečný postup zaměstnanec řídící posun nebo posunovač, je povinen dát ihned návěst „**Stůj, zastavte všemi prostředky**“. Zjistí-li tento nesprávný a nebezpečný postup lokomotivní četa, je povinna učinit ihned opatření k zastavení posunového dílu. Další posun se smí uskutečnit až po vystoupení zaměstnance z kolejnice.

4.5.1.7 Posun hnacím vozidlem smí řídit jen zaměstnanec řídící posun s kvalifikací podle směrnice 46 „Zdravotní a odborná způsobilost osob při provozování drážní dopravy“.

- 4.5.1.8 Ruční posun musí být řízen zaměstnancem řídícím posun s kvalifikací alespoň podle PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“. Tento zaměstnanec odpovídá za to, že kromě ostatních ustanovení pro posun budou zajištěna tato opatření:
- vozidla budou tlačena jen vně kolej, a to pouze v místech, kde to umožňují technické a bezpečnostní podmínky,
 - při posunu s vozidly bez brzd musí být položena zarážka v místě požadovaného zastavení ještě před uvedením vozidla do pohybu,
 - při uvádění vozidel do pohybu za pomoci sochoru musí být kolej pod sochorem suchá, zbavená mastných nečistot; je zakázáno podkládat sochory kameny nebo jinými předměty, kromě upravených podložek.
- 4.5.1.9 Posun vozidel mechanizačním zařízením musí být řízen zaměstnancem řídícím posun s kvalifikací alespoň podle PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“, který odpovídá za dodržení těchto opatření:
- před uvedením vozidla do pohybu umístí se v místě požadovaného zastavení zarážka,
 - obsluhující zaměstnanec musí provádět manipulaci s mechanizačním zařízením podle návodu na provoz zařízení,
 - další opatření pro zajištění bezpečnosti při provádění posunu jednotlivými druhy mechanizačních zařízení jsou stanovena pracovním postupem PRP 3.
- 4.5.1.10 Posun drážních vozidel silničním vozidlem smí řídit pouze zaměstnanec řídící posun s kvalifikací alespoň podle PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“. Touto osobou nesmí být řidič silničního vozidla. Při posunu silničním vozidlem smějí být drážní vozidla tažena jen řetězem nebo lanem dlouhým alespoň 3 metry, upevněným jak na silničním, tak i na drážním vozidle pouze na místě k tomu určeném.

4.5.2 Obsluha a řízení drážních vozidel

- 4.5.2.1 Obsluhovat HDV nebo SHV smí pouze osoba odborně způsobilá ke stacionárnímu vyzkoušení nebo k řízení drážního vozidla příslušného typu (řady).
- 4.5.2.2 Pro zajištění bezpečné práce obsluhovatele hnacího drážního vozidla a osob na hnacím vozidle dopravovaných je nutno dodržovat návod na obsluhu vozidla příslušného typu (řady), MPBP pro hnací vozidla příslušného druhu a omezení a povinnosti vyplývající z následujících ustanovení:
- 4.5.2.3 Otevírat dveře kapot HDV nebo snímat krycí panely kapot HDV je dovoleno jen obsluhovateli a zaměstnancům údržby, a to při dodržení podmínek stanovených MPBP pro příslušný druh HDV.
- 4.5.2.4 Ponechávat za jízdy u HDV otevřené dveře do kabiny nebo strojovny je zakázáno.
- 4.5.2.5 Při vstupu do motorového prostoru strojovny lokomotivy za chodu spalovacího motoru musí být používány chrániče sluchu. Chrániče je dovoleno snímat při diagnostikování chodu agregátu poslechem.
- 4.5.2.6 Čistit za chodu strojní zařízení v blízkosti otáčivých částí je zakázáno. Při pohybu a pobytu v blízkosti otáčejících se částí musí obsluha upravit svůj oděv tak, aby nemohlo dojít k zachycení. Je zakázáno odnímat ochranné kryty a vyřazovat elektrické vazby mechanických zábran.
- 4.5.2.7 Je nutno stále udržovat v čistotě stupátko a madla na HDV, upevňovat na stupátko jakékoliv předměty není dovoleno.
- 4.5.2.8 Je zakázáno ponechávat čisticí prostředky v jiných než stanovených prostorách, znečistěné hadry a vlna musí být uloženy v uzavřených nádobách.
- 4.5.2.9 Při doplňování provozních náplní HDV musí být dodržována bezpečnostní, protipožární, ekologická a hygienická opatření vyplývající z bezpečnostního listu. Při doplňování nádrže HDV palivem musí být chod spalovacího motoru zastaven a samostatný topný agregát vypnut. Plnící zařízení musí být po celou dobu doplňování pod dohledem. Doplňovat HDV palivem za bouřky je zakázáno.
- 4.5.2.10 Při provádění prohlídky a kontroly zařízení strojvedoucím nebo při doplňování provozních hmot není třeba krytí hnacího drážního vozidla, je-li toto vozidlo (dvojice vozidel) označeno některou z návěstí: **Hnací vozidlo**

při posunu, Začátek vlaku, Konec vlaku. Na HDV, které je takto označeno, není dovoleno najízdět bez souhlasu jeho strojvedoucího.

4.5.3 Prohlídky a kontroly drážních vozidel v provozu

- 4.5.3.1 Pro prohlídky a kontrolu drážních vozidel v provozu musí být zajištěno, aby s vozidly nebylo pohybováno a aby na ně nebyla odrážena nebo spouštěna jiná vozidla.
- 4.5.3.2 Případy, kdy pro prohlídku a kontrolu drážních vozidel musí být kolej uzavřena, stanoví VPŘ včetně způsobu sjednávání.
- 4.5.3.3 Je-li při ověřování činnosti špalíkové brzdy využito tlaku chodidla na zdrž, musí být místo dotyku zvoleno tak, aby nemohlo dojít k sesmeknutí nebo zaklesnutí nohy anebo k zachycení o ostré hrany součástí brzdy a musí být zaručena stabilita zaměstnance.
- 4.5.3.4 Prohlídky a kontroly tažených drážních vozidel provádí příslušný zaměstnanec ze země, popř. i z plošiny vozu. Vystupovat výše než 1,5 metru nad úroveň okolního terénu je dovoleno jen za použití dalších bezpečnostních opatření podle jiného předpisu.

4.5.4 Čištění, údržba a opravy drážních vozidel

- 4.5.4.1 Drážní vozidla, na kterých se pracuje, musí být zajištěna proti samovolnému pohybu utažením ruční brzdy nebo podložením zarážkou z obou směrů a kryta podle zásad pro používání návěstní soustavy.
- 4.5.4.2 Pro posun v železničních opravnách a na kolejích určených k čištění drážních vozidel platí bezpečnostní pravidla podle části 4.5.1 této směrnice s tímto doplněním:
 - a) před uvedením drážního vozidla do pohybu v průběhu práce na něm musí být ověřeno, zda jeho bezpečnému pohybu nebrání stav vozidla při prováděné nebo přerušené práci, a zda nebude ohrožena bezpečnost osob v jeho blízkosti pádem předmětů z vozidla; za dodržení tohoto opatření odpovídá zaměstnanec, který provedení posunu požaduje,
 - b) při kontrole volnosti posunové cesty musí zaměstnanec řídící posun dbát i na možnost, že průjezdný průřez bude narušen součástmi zdvihacího zařízení nebo že přes kolejnicové pasy bude veden pohyblivý elektrický přívod ručního náradí, hadice apod.: v takovém případě upozorní vedoucího pracoviště a nesmí zahájit posun, dokud překážka nebude odstraněna,
 - c) při pohybu vozidla za výjimečné přítomnosti osoby v jámě podle čl. 4.2.6.13 písm. d) musí mít zaměstnanec řídící posun vizuální i akustický kontakt se zaměstnancem v jámě a posun řídí podle jeho okamžitých požadavků.
- 4.5.4.3 Při uvádění podvozků nebo samostatných dvojkolí demontovaných z vozidel platí přiměřeně zásady bezpečnosti podle předchozího článku. Pro ruční uvádění podvozků do pohybu platí stejně zásady jako při ručním posunu vozidly.
- 4.5.4.4 Pro koulení samostatných dvojkolí na společné kolejí musí obsluhující zaměstnanci dodržovat přiměřený vzájemný odstup dvojkolí tak, aby nedocházelo k najízdění kol na sebe. Na místo, kam smí nejdále dvojkolí dojet, se ještě před jeho uvedením do pohybu musí na obě kolejnice ve stejné úrovni položit zarážky nebo podložka. Nepoužívaná samostatná dvojkolí na kolejí musí být proti pohybu zajistěna alespoň jednou zarážkou, podložkou nebo dvěma dřevěnými klínky.
- 4.5.4.5 Při manipulaci s čisticími prostředky, provozními náplněmi a mazacími prostředky konstrukčních celků DV musí být dodržována bezpečnostní, ekologická, protipožární a hygienická opatření vyplývající z bezpečnostního listu.
- 4.5.4.6 Další bezpečnostní opatření pro jednotlivá pracoviště jsou stanovena pracovními postupy platnými pro tato pracoviště.

4.6 Specifické činnosti

4.6.1 Vystupování, sestupování na a z drážních vozidel, jízda osob na drážních vozidlech

- 4.6.1.1 Při nastupování na drážní vozidla nebo při sestupování z nich musí být zaměstnanec obrácen k vozidlu čelem, přidržovat se madla a jedná-li se o schůdky, žádný z nich nevynechat. Sestupování z vyšších míst než z nejnižšího schůdku nebo stupačky vozidla není dovoleno.

- 4.6.1.2 Předměty, které bude nutné při nastupování vynášet na vozidlo, musí se na něj umístit ještě před zahájením nastupování nebo být vynášeny tak, aby ruce byly volné pro uchopení madel (použití např. nástrojových pásů, postrojů, tašek s popruhy přes rameno). Pro sestupování platí obdobná zásada.
- 4.6.1.3 Členům posunové čety a v případech stanovených PRP 5 „Technologické postupy při opravách železničních nákladních vozů“ i vozmistrům jsou pro jízdu na drážních vozidlech určeny stupačky nebo plošiny pro obsluhu ruční brzdy. Ostatní zaměstnanci mohou jet pouze v kabině HDV. Podmínky dopravy na HDV jsou uvedeny v čl. 4.6.1.8 této směrnice a ve VPŘ.
- 4.6.1.4 Zaměstnanci podle předchozího článku musí při jízdě na drážních vozidlech použít přednostně plošinu pro obsluhu ruční brzdy, pokud tomu nebrání jiné okolnosti. Zaměstnanec přitom musí stát oběma nohami na roštu brzdové plošiny v mírně rozkročeném postoji, musí se držet zábradlí nejméně jednou nataženou rukou, pokud je to možné, musí se držet zábradlí oběma nataženýma rukama (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 3). Zábradlí na brzdové plošině musí být nepoškozené po celé délce plošiny a musí být bez ostrých hran a výstupků. Schůdky, vedoucí na plošinu musí být rovněž nepoškozené.
- 4.6.1.5 Je-li to nutné (např. z důvodu zajištění viditelnosti před jedoucí posunový díl nebo z důvodu dávání ručních návěstí), může zaměstnanec při jízdě na drážním vozidle zaujmout místo mimo plošinu pro obsluhu ruční brzdy. V takovém případě musí zaměstnanec přednostně využít boční stupačku s velkou plochou a vysokými madly (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 4) nebo schůdky, vedoucí na plošinu pro obsluhu ruční brzdy (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázky 5 a 6). Pokud zaměstnanec k jízdě na drážním vozidle použije boční stupačku nebo schůdky, vedoucí na plošinu pro obsluhu ruční brzdy, musí přitom dodržet následující ustanovení:
- žádná část stupačky, zábradlí ani madel nesmí být poškozená uvolněná nebo chybějící,
 - stupačka musí mít dostatečné rozměry, aby bylo možné na ní bezpečně stát oběma nohami,
 - zaměstnanec musí vždy počítat s možností náhlého působením velkých rázových setrvačních sil v podélném, příčném i svislém směru,
 - zaměstnanec na drážním vozidle musí mít oporu minimálně ve třech bodech, které v zájmu co největší stability nesmí být příliš blízko u sebe,
 - při jízdě na boční stupačce (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 4) musí stát zaměstnanec oběma nohami celou plochou chodidel na stupačce a přitom se musí držet:
 - oběma rukama dvou různých madel vozidla (je-li to možné),
 - jednou rukou (pokud se nelze držet oběma rukama), přičemž zaměstnanec musí stát čelem ve směru jízdy a musí se zády opírat o další madlo vozidla tak, aby tato opora byla schopna přenášet podélné setrvačné síly, působící na tělo zaměstnance,
 - při jízdě na schůdcích plošiny pro obsluhu ruční brzdy s oboustranným zábradlím nebo s vysokými madly (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 5) musí zaměstnanec stát čelem ve směru jízdy tak, aby se mohl zády opírat o zábradlí, přičemž druhou rukou se musí držet vysokého madla (druhé části zábradlí),
 - při jízdě na schůdcích plošiny pro obsluhu ruční brzdy s jednostranným zábradlím a nízkým madlem (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 6) musí zaměstnanec sedět na stupačce ve směru jízdy tak, aby se mohl zády opírat o zábradlí, přičemž druhou rukou se musí držet nízkého madla,
 - na každém stupátku drážního vozidla smí jet vždy jen jeden zaměstnanec,
 - je zakázáno stát při jízdě na bočních stupačkách drážních vozidel na straně ramp a pevných staveb zasahujících do průjezdného průřezu,
 - je zakázáno stát na bočních stupačkách při projíždění vraty hal,
 - za jízdy kolem míst s nedodrženým VSMP, si musí zaměstnanec počínat tak, aby nedošlo k jeho zachycení o stavbu dráhy nebo o stavbu na dráze nebo o předměty umístěné ve VSMP přechodně,
 - za jízdy vozidel po sousední kolejí a při jízdě kolem stojících vozidel na sousední kolejí si musí zaměstnanec počínat tak, aby nedošlo k jeho zachycení vozidly na sousední kolejí.
- 4.6.1.6 Pokud pro jízdu zaměstnance na drážním vozidle (podle předchozího článku) není k dispozici boční stupačka s vysokým madlem ani plošina pro obsluhu ruční brzdy, může zaměstnanec výjimečně pro jízdu na vozidle využít boční stupačku s malou plochou a nízkým madlem. V tomto případě musí zaměstnanec obsadit stupačku na zadním čele sunutého vozu tak, aby zaměstnanec směřoval čelem ve směru jízdy vozidla a přitom se držel madla, umístěného před jeho tělem (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 7). Pro jízdu na vozidle platí všechna ustanovení předchozího článku s výjimkou bezpečného postavení oběma nohami na stupačce a s výjimkou opory zaměstnance ve třech bodech, kterou tento druh stupačky neumožňuje. Protože v takovém případě není zajištěna dostatečná stabilita zaměstnance, musí být

rychlosť při posunu snížena na nejvýše 15 km/h. Na povinnost jízdy sníženou rychlosť musí zaměstnanec, stojící na stupačce, vždy upozornit strojvedoucího a to ještě před uvedením vozidel do pohybu.

Jízda zaměstnance na stupačce s krátkým madlem, při které se zaměstnanec drží madla, umístěného za zády zaměstnance, je vždy zakázána (viz Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech, obrázek 8).

- 4.6.1.7 Pokud nelze naplnit podmínky, uvedené v předchozích článcích 4.6.1.4, 4.6.1.5 nebo 4.6.1.6, nemůže zaměstnanec během jízdy vozidel pobývat na vozidle, ale musí kráčet podél vozidla.
- 4.6.1.8 V kabině strojvedoucího, z níž je HDV řízeno, mohou být za jízdy přítomny nejvýše čtyři osoby včetně strojvedoucího, pokud jejich přítomností není znemožněno nerušené řízení HDV. Nelze-li tuto podmínu splnit, zaujmou přepravované osoby místo v neobsazené kabině. Osoby přepravované v kabině HDV nesmí žádným způsobem zasahovat do řízení, rušit strojvedoucího ve výkonu řízení a musí uposlechnout všech jeho pokynů. Osoby, které nejsou členy doprovodu vlaku nebo posunové čety, musí strojvedoucí seznámit se zásadami bezpečnosti nezbytnými pro pobyt v HDV (způsob vstupu do vozidla a jeho opuštění, nutnost uzavření vstupních dveří, zákaz otevírání dveří do strojovny, zákaz manipulace s jakýmkoliv zařízením na vozidle, způsob uložení osobních předmětů a pomůcek, podmínky průchodu strojovnou, je-li to zapotřebí). Všechny osoby, které HDV byť i jen na přechodnou dobu opouštějí, musí tuto skutečnost oznámit strojvedoucímu s uvedením důvodu.
- 4.6.1.9 Pobyt na ochuzu kapotových lokomotiv a na stupačkách vedoucích přímo do kabiny lokomotiv se skříňovou karoserií je za jízdy zakázán.

4.6.2 Používání radiostanic

- 4.6.2.1 V železničním rádiovém provozu je dovoleno používat jen typy rádiových stanic, které byly schváleny ČTÚ.
- 4.6.2.2 Ve výběžném prostředí smí být používány pouze typy radiostanic pro takové prostředí schválené.
- 4.6.2.3 Používat přenosné rádiové stanice na místech mimo budovy nebo kabiny HDV je při bouřce zakázáno.

4.6.3 Šetření mimořádných událostí a odstraňování jejich následků

- 4.6.3.1 Pro odborné činnosti při šetření mimořádných událostí platí pravidla kapitoly 4.4 bez ohledu na to, zda tyto činnosti vykonává provozovatel dráhy nebo dopravce a pohlíží se na ně jako na práce na stavbě dráhy s tím rozdílem, že Povolení k práci se nevystavuje. Vedoucím práce je v tomto případě pověřená osoba k šetření. V případě, že pověřenými osobami provozovatele dráhy a dopravce jsou zaměstnanci různých subjektů, je vedoucím práce pověřená osoba provozovatele dráhy.
- 4.6.3.2 Pro práce na odstraňování následků mimořádných událostí platí pravidla kapitoly 4.4 a pohlíží se na ně jako na práce na stavbě dráhy. Vedoucím práce je v tomto případě vedoucí odklizovacích prací podle PRP 33 „Činnost pohotovostní čety“ a VPŘ.

4.7 Součinnost jiných právních subjektů

4.7.1 Všeobecné požadavky na součinnost s jinými právními subjekty

- 4.7.1.1 Zástupci ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. na všech úrovních, jako zadavatelé díla, jsou povinni v uzavřených smlouvách zavázat JPS k dodržování této směrnice. JPS jsou povinni ve stanoveném rozsahu s touto směrnicí seznámit své zaměstnance, v případě potřeby i své případné subdodavatele.
- 4.7.1.2 Provozovatel dráhy a JPS jsou povinni se navzájem (nebo i prostřednictvím servisní organizace) seznámit s riziky možného ohrožení života a zdraví i o jejich změnách a zajistit svými zaměstnanci plnění opatření k jejich odstranění nebo zmírnění.
- 4.7.1.3 Pro součinnost jiných právních subjektů jsou stanoveny potřebné rozsahy znalostí této směrnice takto:
 - a) smluvní dopravci musí znát část 1, část 2, část 3, kapitoly 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, přílohu A, přílohu B, přílohu C;
 - b) dodavatelé prací při stavbě, údržbě a opravě dráhy musí znát část 1, část 2, část 3, kapitoly 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.7, přílohu A, přílohu B, přílohu C, a informativně přílohu D;
 - c) zaměstnanci výroben podílející se na provozování drážní dopravy musí znát část 1, část 2, část 3, kapitoly 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, přílohu A, přílohu B, a informativně přílohu D;

- d) zaměstnanci výroben nepodílející se na provozování drážní dopravy musí znát informativně část 1, část 2, část 3, kapitoly 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, přílohu A, přílohu B;
 - e) zaměstnanci výroben podílející se na nakládce nebo vykládce drážních vozidel musí znát informativně část 1, část 2, část 3, kapitoly 4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, přílohu A, přílohu B;
 - f) osoby vstupující do areálu s možností zdržování se na drážním pozemku, které nejsou zdravotně a odborně způsobilé podle právního⁶ i vnitřního⁷ předpisu (veřejnost) musí být informativně poučeny o části 1, části 2, části 3, dále o kapitolách 4.1, 4.2 a 4.7 a o přílohách E a F.
- 4.7.1.4 Při havárii sítě technického vybavení umístěné v obvodu dráhy je vlastník sítě technického vybavení, které neslouží k provozování dráhy a drážní dopravě na dráze, povinen neprodleně oznámit provozovatele dráhy tuto havárii a rozsah nezbytných prací k jejímu odstranění a je povinen ve věcech týkajících se dráhy postupovat podle pokynů provozovatele dráhy.
- 4.7.1.5 Telefonní seznam kontaktních osob na vlečkách provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. je obsahem přílohy D této směrnice.

4.7.2 Součinnost s výrobnymi uvnitř areálů

- 4.7.2.1 Před zahájením jakékoliv práce na drážním vozidle související s jeho nakládkou nebo vykládkou (plnění, stáčení, vzorkování, čištění, umísťování nebo snímání nálepek, jednoduchý posun) musí odpovědný zaměstnanec výroby zajistit:
- a) uzavření kolejí sjednáním s kontaktní osobou vlečky způsobem stanoveným PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“ a VPŘ,
 - b) krytí manipulačního místa podle pravidel pro používání návěstní soustavy,
 - c) je-li součástí zabezpečení manipulačního místa výkolejka nebo uzamčení výhybky v odvratné poloze, musí být tyto prvky k zabezpečení místa použity a uzamčeny.
- Odpovědného zaměstnance výroby určí její vedoucí zaměstnanec podle vlastních pravidel platných pro manipulační místo.
- 4.7.2.2 Po ukončení práce na drážním vozidle související s jeho nakládkou nebo vykládkou zajistí odpovědný zaměstnanec výroby:
- a) odemčení výhybky, popř. sklopení klínu výkolejky použitých podle předchozího článku,
 - b) zrušení krytí manipulačního místa návěstmi přenosných, popř. nepřenosných návěstidel,
 - c) sjednání uvolnění kolejí s kontaktní osobou vlečky způsobem stanoveným PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“ a VPŘ.

Tepřve po provedení těchto úkonů smí dovolit osoba organizující drážní dopravu provedení obsluhy manipulačního místa náležitostmi dopravce. Zaměstnanci výroby již nesmí na drážních vozidlech provádět žádnou činnost ani pracovat v kolejí a odpovědný zaměstnanec výroby je povinen zajistit, aby do kolejíště nevstupovali zaměstnanci výroby bez příslušné odborné a zdravotní způsobilosti.

- 4.7.2.3 Při manipulaci s drážními vozidly se zaměstnanci výroben řídí pracovními postupy PRP 3 „Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční“, PRP 4 „Železniční nákladní vozy - manipulace a používání“ a tam, kde to připadá v úvahu, i PRP 34 „Posun drážními vozidly ve výklopníkových halách, stavbách 1211 a 1212“ a PRP 35 „Přístavba LH vozů na kolej č. 42 – aditivovaný granulát“.

4.7.3 Součinnost s dodavateli prací na stavbě dráhy a na stavbě na dráze

- 4.7.3.1 Jakákoliv práce na stavbě dráhy a na stavbě na dráze musí být předem povolená provozovatelem vlečky. Žadatel o povolení k práci v obvodu vlečky je povinen nahlásit zahájení a ukončení práce kontaktní osobě provozovatele vlečky. Bez povolení provozovatele nesmí být práce zahájeny. Postup a další pokyny pro povolení prací jsou uvedeny ve VPŘ.

⁶ Zákon 266/1994 Sb.; Vyhláška Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb. v platném znění

⁷ Směrnice 46; Směrnice 945; Pracovní postup 3

- 4.7.3.2 Investiční akce, zásadní rekonstrukce zařízení apod. prováděné v ochranném pásmu vlečky musí být předem projednány se zástupci provozovatele vlečky.
- 4.7.3.3 Povolovací řízení pro výkopové práce, pro práci s otevřeným ohněm a pro práci na zařízení v obvodu vlečky, na elektrizovaných kolejích, na mostech křížujících kolejisti a pro práce v přilehlých obvodech se řídí příslušnou dokumentací společnosti, na jejichž územích je vlečka provozována.
- 4.7.3.4 Dodavatelé prací (včetně subdodavatelů) smějí v kolejisti vykonávat jen ty činnosti, pro které obdrželi povolení k práci.

4.7.4 Součinnost se subjekty provádějícími ostrahu areálu

- 4.7.4.1 Ustanovení této části se vztahují na vlečku v areálu PARAMO, a.s., Pardubice.
- 4.7.4.2 Pro činnosti zaměstnanců jiných JPS, kteří v rozsahu svých pravomocí provádějí kontrolu drážních vozidel, stanoví jejich zaměstnavatel pravidla pro eliminaci nebezpečí vyplývajících z pobytu na drážním vozidle (Místní pracovní a bezpečnostní předpis). Za obsah MPBP a seznámení vlastních zaměstnanců s nimi odpovídá JPS. Platný MPBP musí být zpracován vždy pro konkrétní areál.
- 4.7.4.3 Dopravce upozorní JPS na nebezpečí vyplývající z pobytu osob odborně nezpůsobilých na drážních vozidlech.
- 4.7.4.4 Je-li při prováděné kontrole k zajištění bezpečnosti nutná součinnost mezi zaměstnanci JPS a zaměstnanci dopravce (např. se strojvedoucím), musí být s MPBP seznámeni i spolupracující zaměstnanci dopravce.

4.8 Doplňující a odchylná ustanovení pro dráhy jiných provozovatelů

4.8.1 Platnost předpisů provozovatele dráhy

- 4.8.1.1 Zaměstnanci dopravce jsou povinni se při provozování drážní dopravy řídit pokyny provozovatele dráhy udílenými při organizování drážní dopravy.
- 4.8.1.2 Pravidla BOZP Společnosti pro dráhu SŽ jsou stanovena předpisem SŽ Bp1 a touto směrnicí. Zaměstnanci Společnosti vykonávající pracovní činnost na dráze SŽ musí znát předpis SŽ Bp1 ve stanoveném rozsahu; tato znalost je součástí jejich kvalifikace.
- 4.8.1.3 Pro dráhy ostatních provozovatelů je součástí kvalifikace podmiňující výkon pracovní činnosti znalost OŘN stanovených podmínkami udělené licence a smlouvou mezi Společností a provozovatelem dráhy.
- 4.8.1.4 Kapitoly 4.2.5 a 4.4.1 a 4.4.2 a 4.6.3 a část 4.7 této směrnice zaměstnanci Společnosti na dráze SŽ neuplatňují.

4.8.2 Odchylky od ustanovení o uspořádání dráhy a o pobytu v kolejisti

- 4.8.2.1 Na širé trati dráhy SŽ je přípustná šířka VSMP 2 500 mm.
- 4.8.2.2 Přehled míst s trvale omezenou prostorovou průchodností na dráze SŽ je uveden v Tabulkách traťových poměrů pro příslušnou trať a v ZDD.
- 4.8.2.3 Zpravení o přechodném omezení prostorové průchodnosti je součástí zpravení o mimořádnostech výpravčím, popř. výhybkářem podle předpisu SŽ D1.
- 4.8.2.4 Bezpečnostní opatření pro jízdu drážních vozidel přes křížení stanoví na dráze SŽ předpis SŽ D1.

4.8.3 Doplňující ustanovení pro prohlídky a kontrolu drážních vozidel v provozu

- 4.8.3.1 Za prohlídku a kontrolu vozidel se pro uplatnění čl. 4.8.3.2 až 4.8.3.4 považují výchozí, nácestná a konečná technická prohlídky, prohlídka vozu a zkoušky brzdy.
- 4.8.3.2 O tom, že na tažených vozidlech bude prováděna prohlídka vozidel, zpraví zaměstnanec provádějící prohlídku dopravního zaměstnance organizujícího drážní dopravu v příslušném místě. Podle možností dohodnou způsoby informování o jízdě vozidel po sousedních kolejích nebo i další opatření pro zajištění bezpečnosti.
- 4.8.3.3 Je-li k soupravě přivěšeno HDV, oznamí provádění prohlídky tažených vozidel zaměstnanec provádějící prohlídku strojvedoucímu a vyzve jej k zajištění soupravy proti pohybu brzdícím účinkem HDV a to po celou dobu provádění prohlídky. Strojvedoucí nesmí připustit pohyb vozidel do doby, než mu zaměstnanec

dopravce ohlásí ukončení prohlídky. Není-li k soupravě HDV přivěšeno, musí se před zahájením prohlídky zaměstnanec dopravce provádějící prohlídku přesvědčit, že souprava je dostatečně zajištěna proti pohybu podle části čtvrté kapitoly I předpisu SŽ D1.

- 4.8.3.4 Zaměstnanec provádějící prohlídku vozidel musí při pohybu v kolejisti vždy předpokládat jízdu vozidel po sousední kolejti. Za snížené viditelnosti musí mít po celou dobu prohlídky rozsvícenou svítílnu. Toto opatření se vztahuje i na strojvedoucího při prohlídce HDV.
- 4.8.3.5 Budou-li tažená vozidla opravována nebo čištěna, musí být kryta přenosným návěstidlem s návěstí „**Stůj**“ a zásady bezpečné práce platí jako při prohlídce vozidel přiměřeně.

5 Odpovědnost

Odpovědnost vyplývá z jednotlivých ustanovení kapitoly 4 tohoto předpisu.

6 Seznam souvisejících dokumentů

6.1 Právní předpisy

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MD č. 100/1995 Sb., kterou se stanoví podmínky pro provoz, konstrukci a výrobu určených technických zařízení a jejich konkretizace, ve znění pozdějších změn a doplňků

Vyhláška MD č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších změn a doplňků

Vyhláška MD č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších změn a doplňků

Vyhláška MD č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších změn a doplňků

Vyhláška MD č. 376/2006 Sb., o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na drahách, ve znění pozdějších změn a doplňků

Vyhláška MD č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb.

Nařízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

6.2 Vnitřní předpisy skupiny ORLEN Unipetrol

Pracovní řád

Směrnice 26 Základní předpis v oblasti BOZP

Směrnice 46 Zdravotní a odborná způsobilost osob při provozování drážní dopravy

Směrnice 64 Kontrolní činnost při provozování dráhy a drážní dopravy

Směrnice 465 Povolování prací

Směrnice 474 Chemické látky a směsi

Směrnice 945	Pracovně lékařské prohlídky, systém zdravotní péče
PRP 3	Posun drážních vozidel mechanizačními prostředky, silničními vozidly a posun ruční
PRP 4	Železniční nákladní vozy – manipulace a používání
PRP 5	Technologické postupy při opravách železničních nákladních vozů
PRP 21	Práce na trakčním vedení a v jeho blízkosti
PRP 33	Činnost pohotovostní čety
PRP 34	Posun drážními vozidly ve výklopníkových halách, stavbách 1211 a 1212
PRP 35	Přístavba LH vozů na kolej č. 42 - aditivovaný granulát

6.3 Předpisy jiných subjektů

SŽ Bp1 Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

6.4 Technické normy

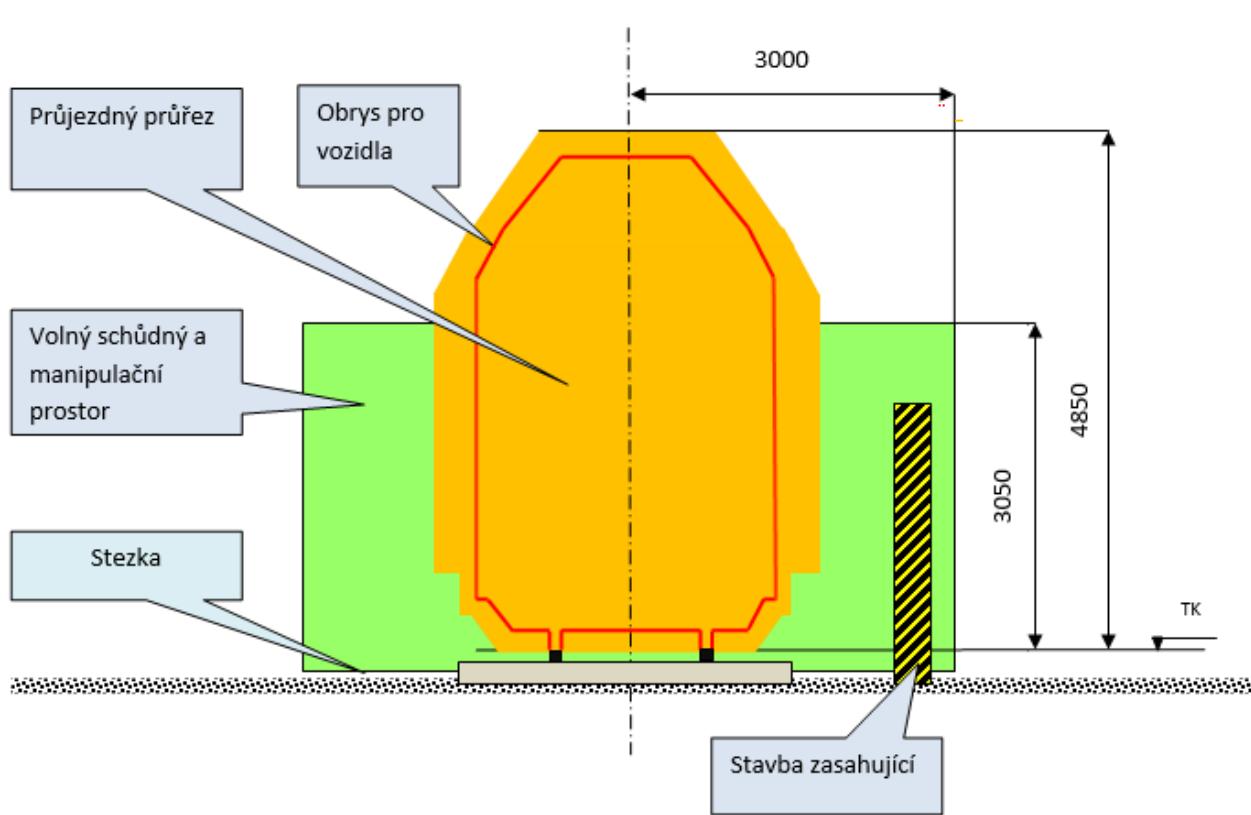
TNŽ 34 3109 Elektrotechnické předpisy. Bezpečnostní předpisy pro činnost na trakčním vedení a v jeho blízkosti na železničních dráhách celostátních, regionálních a vlečkách.

ČSN EN ISO 20471 Oděvy s vysokou viditelností – Zkušební metody a požadavky

ČSN 73 6320 Prostorová průchodnost na dráze celostátní, dráhách regionálních a místních a vlečkách normálního rozchodu – Národní požadavky

ČSN EN 15273-1+A1 Železniční aplikace - Průjezdny průřezy tratí a obrysy vozidel - Část 1: Obecně - Společné zásady pro infrastrukturu a vozidla

Příloha A Prostorová průchodnost

Obr. 1 - Vztah mezi obrysem pro vozidla, průjezdným průřezem a VSMP

Poznámka: Údaj výšky průjezdného průřezu 4 850 mm je orientační a platí pouze pro přímé úseky neelektrizované kolejí

Příloha B Význam výstražných nátěrů a značek

B.1 Výstražné nátěry a značky na stavbách dráhy a stavbách na dráze

B.1.1 Černé šikmé pruhy na žlutém podkladu

Význam: stavba zasahující do volného schůdného a manipulačního prostoru

B.1.2 Černé šikmé pruhy na žlutém podkladu doplněné výstražným nápisem „Pozor, úzký profil“ nebo „Úzký profil“

Význam: rampa nebo jiná stavba zasahující do průjezdného průřezu.

B.2 Výstražné nátěry a značky na vozidlech

B.2.1 Černé šikmé pruhy na žlutém podkladu

Význam při umístění na čelníku: je nebezpečí, že není zachován předepsaný volný prostor pro svěšování a vyvěšování

Význam při umístění na ploše nad nárazníky: je nebezpečí, že není zachován volný prostor pro svěšování a vyvěšování, zákaz vstupu na takto označenou plochu

Význam při umístění na podpěrách a konzolách lanových háků: vyčnívající lanový hák více než 250 mm, nebezpečí zachycení při pobytu a pohybu v blízkosti

B.2.2 Žlutý nátěr součásti

Význam při umístění na podpěrách a konzolách lanových háků: vyčnívající lanový hák do 250 mm, nebezpečí zachycení při pobytu a pohybu v blízkosti

B.2.3 Výstražná značka pro vysoké napětí

Význam: Varování před vysokým napětím. Vstup do zvlášť nebezpečného prostoru – Stůj!

Umisťuje se v blízkosti stupaček nebo žebříků v takové výšce, že je vidět před dosažením nebezpečné oblasti.

Příloha C Vzor bezpečnostního štítku

Obr. 2 – Bezpečnostní štít

Příloha D Seznam telefonních čísel kontaktních osob na vlečkách provozovatele dráhy ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o.

Závod vlečka Litvínov:			
dispečer železničního provozu	476 16 3307		736 505 335
mistr železničního provozu	476 16 2701		
vedoucí Závodu vlečky	476 16 2722	736 508 494	
technický úsek (sekretariát)	476 16 3266	739 327 051	
Závod Kralupy, Neratovice - vlečka Kralupy:			
dispečer železničního provozu	315 71 - 2880, 2882	737 264 979	
mistr železničního provozu			
vedoucí Závodu	315 71 2835	736 521 024	
specialista železniční dopravy	315 71 4800	731 451 530	
technický úsek	315 712 824	736 505 346	
Závod Kralupy, Neratovice - vlečka Neratovice:			
dispečer železničního provozu	315 66 3572		736 505 327
mistr železničního provozu	315 66 2240		
vedoucí Závodu	315 71 2835	736 521 024	
Závod Pardubice, Semtín - vlečka Pardubice:			
vedoucí Závodu	466 81 0286	737 273 781	
mistr vlečky	466 81 0468	736 504 661	
technický úsek	466 82 5523	604 291 676	
Závod Pardubice, Semtín - vlečka Semtín:			
vedoucí Závodu	466 81 0286	737 273 781	
mistr vlečky	466 82 5511	739 327 122	
mistr železničního provozu	466 82 - 5506, 2250	736 505 016	
technický úsek	466 82 5523	604 291 676	

Příloha E Bezpečnost a ochrana zdraví osob bez odborné způsobilosti při pohybu v prostorách vlečky

E.1 Základní povinnosti zaměstnanců/návštěv

- E.1.1 Zdrojem nebezpečí pro přítomnost osob v kolejisti je zejména pohyb drážního vozidla. Nebezpečí spočívá v možnosti zachycení některé části těla nebo neseného předmětu zasahujícího do průjezdného průřezu drážním vozidlem. Toto nebezpečí si musí osoby v kolejisti nepřetržitě uvědomovat.
- E.1.2 Všichni zaměstnanci mají ve vztahu k BOZP tyto povinnosti:
- dbát podle možností o svoji bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jejich jednání. Jsou povinni dodržovat pokyny vydané provozovatelem dráhy a provozovatelem drážní dopravy k zajištění BOZP, resp. pokyny doprovázející osoby.
 - nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách Společnosti, kde by byli účinkům kouření vystaveni také nekuřáci; toto omezení se netýká míst pro kouření vyhrazených, kde je kouření dovoleno viditelným nápisem nebo značkou,
 - používat předepsaným způsobem OOPP a udržovat je ve funkčním stavu s nepřekročenou užívací dobou,
 - při zjištění nebezpečí, nedostatků a závad, které ohrožují bezpečnost a ochranu zdraví při práci, případně mohou způsobit úraz, ohlásit tyto skutečnosti ihned nadřízenému daného pracoviště, resp. doprovázející osobě, popř. na místo určené k ohlašování závad pro příslušné pracoviště,
 - respektovat omezení vyhlášená na dobu určitou správcem areálu,
 - poskytnout nebo zprostředkovat první pomoc každému spoluzaměstnanci i jiným osobám, které jeví známky poruchy zdraví nebo ohrožení života,

E.2 Zakázané činnosti

- E.2.1 Je zakázáno požívat alkoholické nápoje a zneužívat jiné návykové látky na pracovištích provozovatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, vstupovat pod jejich vlivem na pracoviště provozovatele a do uzavřených areálů, v nichž jsou pracoviště provozovatele umístěna. Porušení tohoto zákazu je považováno za hrubé porušení pracovní kázně.
- E.2.2 Pohyb a práce v kolejisti vyžaduje od všech osob, jimž je pobyt v kolejisti dovolen, zvýšenou pozornost. Je zakázáno:
- vstupovat do kolejisti bez soustředění se na provoz, zdržovat se v kolejisti aniž by to vyžadovalo plnění pracovního úkolu, přecházet kolej bez rozhlednutí na obě strany
 - pracovat bez předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků,
 - stoupat a sedat na hlavu kolejnic, součásti výhybek a kryty kabelovodů (pokud tyto kryty nejsou součástí stezky),
 - podlézat vozidla;
 - přecházet kolej za stojícími vozidly ve vzdálenosti menší než 10 metrů; v nezbytných případech, pokud prostor nedovoluje dodržet tuto vzdálenost, lze ji zkrátit na nejméně 5 metrů,
 - procházet mezerami mezi vozidly, je-li vzdálenost mezi nimi menší než 20 metrů, pokud není jistota, že vozidla nebudou uvedena do pohybu; v nezbytných případech, pokud prostor nedovoluje dodržet tuto vzdálenost, lze ji zkrátit na nejméně 10 metrů,
 - přecházet kolej těsně před nebo za jedoucími vozidly,
 - vstupovat do prostoru mezi rampu a vozidla v pohybu nebo není-li jistota, že vozidla do pohybu nebudou uvedena,
 - zdržovat se v místech, kde není dodržen VSMP,
 - zdržovat se v blízkosti lan, kladek a kotoučů lanových mechanizačních prostředků určených k posunu, které jsou v pohybu,

- k) zdržovat se s otevřeným ohněm nebo kouřit v prostoru vleček provozovatele ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. (včetně míst mimo areály), vyjma případů, kdy je kouření nebo používání otevřeného ohně zvlášť dovoleno,
- l) jezdit motorovými vozidly nebo na jízdních kolejích v kolejišti mimo místa veřejnosti přístupná. Vlečkovým provozním řádem může být jízda na kole dovolena se stanovením podmínek pro takovou jízdu.

E.3 Podmínky vstupu do kolejiště

- E.3.1 Osoby pobývající v obvodu uzavřené provozovny (areálu) na základě povolení ke vstupu, a které nejsou zdravotně a odborně způsobilé podle zákona o dráhách a jeho prováděcích právních předpisů, jsou pro potřeby tohoto předpisu považovány za veřejnost.
- E.3.2 Zaměstnanci vstupující do kolejiště z důvodů vykonávání činností provozovatele dráhy nebo provozovatele drážní dopravy musí být odborně a zdravotně způsobilí podle právního⁸ i vnitřního⁹ předpisu a povinnost dodržovat pravidla pro zajištění bezpečnosti vyplývá z pracovně právního vztahu a z jejich kvalifikace. Pro vstup ostatních osob do kolejiště platí následující pravidla:
- a) kolej je dovoleno přecházet pouze na označených přejezdech a přechodech. Tam, kde jsou zřízeny lávky nad kolejím, použijí se pro přecházení přednostně lávky. Vstup na přejezd nebo na přechod je zakázán, blíží-li se drážní vozidla, dává-li přejezdové zabezpečovací zařízení akustickou výstrahu nebo výstrahu střídavým přerušovaným svícením červenými světly výstražníku nebo dává-li zaměstnanec oprávněný provozovatelem dráhy pokyn k zastavení.

E.4 Pravidla bezpečného pobytu v kolejišti

- E.4.1 Osoby nacházející se v obvodu dráhy jsou povinny dbát o svoji bezpečnost, dbát pokynů provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti osob a bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a pokynů k zajištění ochrany majetku a veřejného pořádku a jsou povinny zdržet se všeho, co by mohlo rušit nebo ohrozit provozování dráhy a drážní dopravy nebo mít za následek vznik škody na součástech dráhy nebo na drážním vozidle nebo narušit veřejný pořádek.
- E.4.2 Vstup do kolejíště v místech veřejnosti nepřístupných je dovolen jen za účelem plnění pracovních povinností. Při pobytu v kolejíšti musí zaměstnanec/návštěva používat předepsané OOPP, trvale udržovat ostrážitost a soustředěnost.
- E.4.3 K chůzi v kolejíšti jsou určeny drážní stezky. Vyjma přecházení kolej není při chůzi v kolejíšti vstup do kolej dovolen.
- E.4.4 Zvýšené opatrnosti musí zaměstnanci/návštěvy dbát v době zhoršených povětrnostních podmínek, kdy je snížena slyšitelnost a viditelnost, anebo v blízkosti zdrojů hluku, a jsou povinni přizpůsobit svoji činnost zhoršeným podmínkám tak, aby neohrožovali svoji bezpečnost.
- E.4.5 Vstup do kolej při pohybu v kolejíšti je dovolen pouze na nezbytnou dobu potřebnou k provedení pracovního úkonu, jehož technologie takový postup vyžaduje (např. kontroly stavu kolej nebo zařízení v kolej, umísťování přenosných návěstidel, provádění úkonů s drážním vozidlem).
- E.4.6 Při chůzi a pohybu v kolejíšti musí zaměstnanec/návštěva vždy předpokládat jízdu drážních vozidel z obou směrů. Po dobu průjezdu drážních vozidel musí zaměstnanec/návštěva zaujmout takové postavení, při kterém nebude ohrožena jeho bezpečnost. Nebrání-li tomu charakter vykonávané práce, musí stát čelem ke skutečné jízdě a sledovat projíždějící vozidla. Před přijíždějícími vozidly není dovoleno vstupovat do sousední kolej, zdržovat se v ní nebo tuto kolej používat pro další chůzi.
- E.4.7 K varování a k upozornění osob na jízdu drážních vozidel může být použita slyšitelná návěst **Pozor**, tj. nejméně jeden dlouhý zvuk píšťalky nebo lokomotivní houkačky nebo slovní výzva.
- E.4.8 Koleje je dovoleno přecházet pouze kolmo. Není-li jiný postup s ohledem na rozmístění vozidel nezbytně nutný, zvolí zaměstnanec/návštěva místo přechodu mimo výhybky, kolejové křížovatky a místa s mechanizačním zařízením pro posun.

⁸ Zákon č. 266/1994 Sb.; Vyhláška MD č. 101/1995 Sb.

⁹ S 46; PRP 3; S 945

E.5 Používání OOPP

- E.5.1** Zaměstnanci, kteří mají přidělenou ochrannou přilbu, pracovní obuv, brýle proti postřiku, pracovní oblek výstražné barvy nebo výstražnou vestu, jsou povinni je při pobytu v kolejisti, při práci ve výškách a na pracovišti, kde je nebezpečí pádu předmětů, používat k účelu, ke kterému jsou určeny.
- E.5.2** Při chůzi a pohybu v kolejisti není dovoleno zakryvat výstražné prvky oděvu na horní polovině těla oděvními doplňky bez těchto prvků.

Příloha F Záznam o jednorázovém seznamování návštěv se zásadami bezpečnosti

Záznam o jednorázovém seznamování návštěv v rámci IMS:

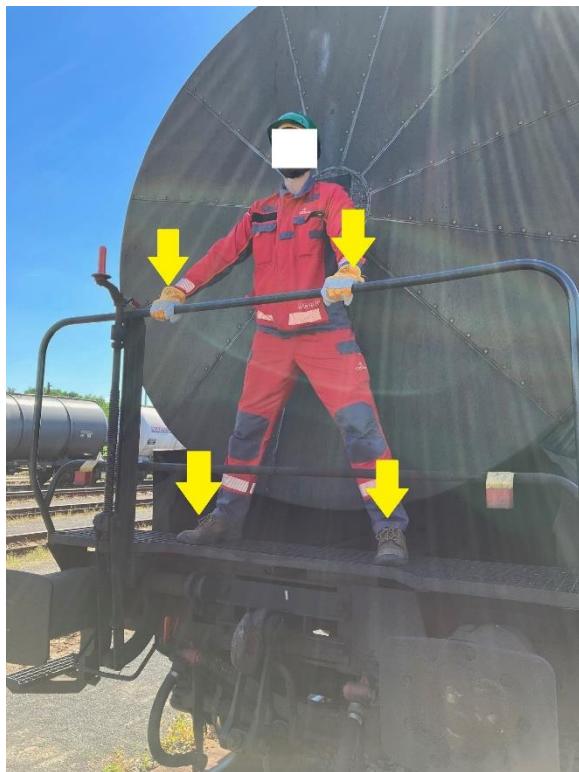
Oblast: BOZP, PZH, PO, přeprava nebezpečných věcí, ochrana ŽP a IMS

Datum školení:	
Provádí: Jméno, příjmení, funkce a podpis školitele	
Téma:	Vstupní školení – Bezpečnost a ochrana zdraví osob bez odborné způsobilosti při pohybu v prostorách vlečky (kontrolní orgány, návštěvy apod.)

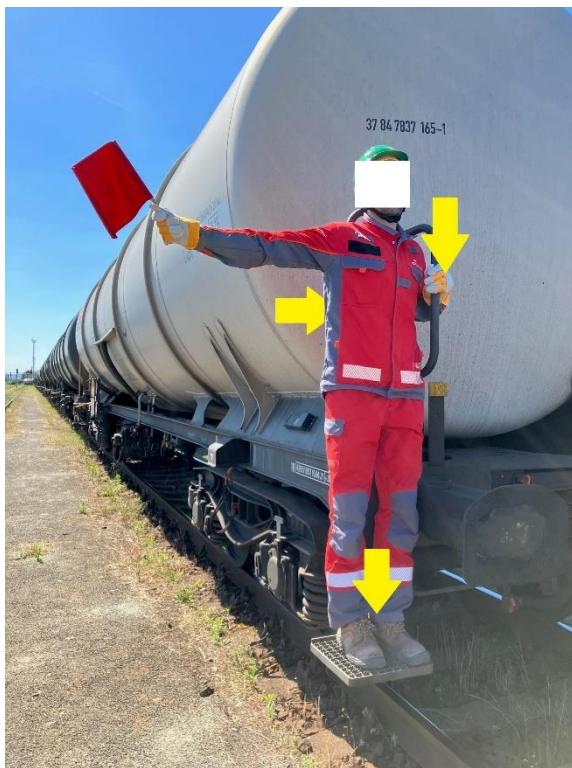
Školitel svým podpisem stvrdzuje, že znalosti z výše uvedené osnovy byly ústně ověřeny.

Učastník stvrzuje svým podpisem, že byl nebo se seznámil s obsahem výše uvedené osnovy a výkladu/samostudiu plně porozuměl.

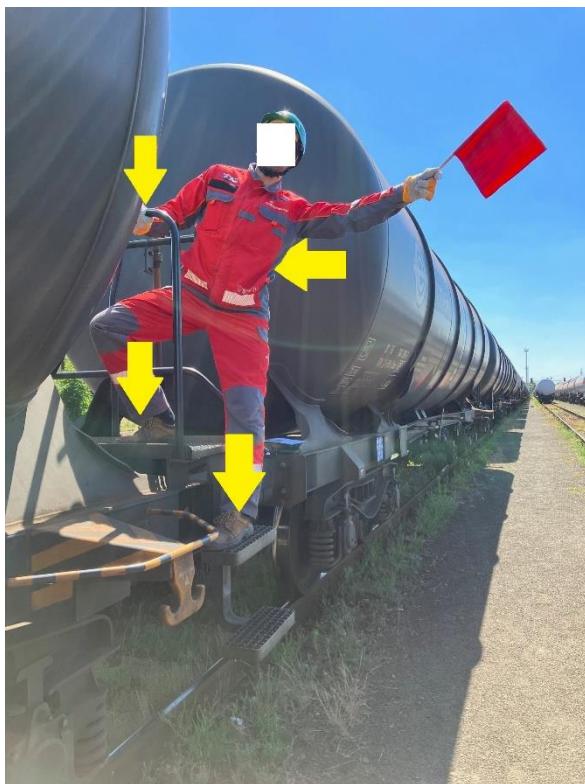
Příloha G Jízda osob na drážních vozidlech

Obr. 3 - Jízda na plošině pro obsluhu ruční brzdy – šipky označují opěrná místa zaměstnance

Obr. 4 – Jízda na boční stupačce s vysokými madly – šipky označují opěrná místa zaměstnance

Obr. 5 – Jízda na schůdcích plošině pro obsluhu ruční brzdy s oboustranným zábradlím – šipky označují opěrná místa zaměstnance

Obr. 6 – Jízda na schůdcích plošině pro obsluhu ruční brzdy s jednostranným zábradlím a nízkým madlem – šipky označují opěrná místa zaměstnance

Obr. 7 – Jízda na boční stupačce s nízkým madlem – šipky označují opěrná místa zaměstnance

Obr. 8 – Zakázaná jízda na boční stupačce s nízkým madlem – šipky označují opěrná místa zaměstnance